1/2023. számú határozat

A Szekeres László Alapítvány Alapszabálya 9. szakasza d) pontja alapján az Igazgatóbizottság meghozza:

AZ ALAPÍTVÁNY 2022. ÉVI BESZÁMOLÓJÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZATÁT

A Szekeres László Alapítvány a 2022. évben a következő tevékenységeket bonyolította le:

ÁLTALÁNOS OSZTÁLY

1.1. SZÉKHÁZUNK UDVARÁVAL SZOMSZÉDOS ÉPÜLET FELÚJÍTÁSÁNAK BEFEJEZÉSE

Bővítés céljából 2020 márciusában vásároltuk meg az udvarunkkal szomszédos épületet. Az ingatlan megvásárlása a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának támogatásával, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével valósult meg. A felújítás 2021 augusztusában kezdődött és 2022 júniusában fejeződött be.

Az épület homlokzatának tervezésénél részünkről elvárás volt, hogy a székházunk és ez az épület összhangban legyen egymással és egy egységes egészet alkosson a felújítást követően. Az alapkoncepció az volt, hogy ez egy olyan épületté váljon, amelynek minden centimétere kihasználható legyen. A földszinti terem úgy került kialakításra, hogy szükség szerint egybenyitható legyen az udvarral, így gyakorlatilag az udvarunk nagyságát is szükség szerint növelni tudjuk.

Az épület alapterülete 80 m2, két tanterem került kialakításra. A földszinten egy 36 m2-es terem kapott helyet, a padlástérben pedig egy 38 m2-es terem áll a rendelkezésünkre. Ezekre a termekre nagy szükségünk van, hiszen jelenleg a Kárpát-medencei felsőoktatási tér szerves részeként 3 egyetem képzései zajlanak több évfolyamon, mintegy 90 fő részvételével. Ezen kívül az épület otthont ad a VM4K és az alapítvány által szervezett rendezvényeknek, programoknak is.

A tervezésben az Arching Kft., a tervek megvalósításában pedig a Yumol Kft. volt a partnerük.

A felújítást az Innovációs és Technológiai Minisztérium Felsőoktatásért Felelős Helyettes Államtitkársága támogatta.

1.2. A VAJDASÁGI ELŐRETOLT HELYŐRSÉG IRODALMI-KULTURÁLIS MELLÉKLET KIADÁSA

A Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. Előretolt Helyőrség Íróakadémia programja keretében Vajdaságban 2018 októberében került először kiadásra az Előretolt Helyőrség irodalmi-kulturális melléklet. Ezt követően minden hónap harmadik hétvégéjén a Magyar Szó napilap inszertációjaként jelent meg.

A vajdasági Előretolt Helyőrségben megjelent szerzők művének száma havi (számonkénti) lebontásban: 2022. január – 24, 2022. február – 21, 2022. március – 26, 2022. április – 25, 2022. május – 26, 2022. június – 22, 2022. július – 24, 2022. augusztus – 21, 2022. szeptember – 21, 2022. október – 21, 2022. november – 24, 2022. december – 38.

2020 novemberétől a Vajdasági Előretolt Helyőrség az interneten is megtalálható a vajdasagihelyorseg.org.rs címen, amelyen az odalátogató megtalálhatja az összes eddig a Vajdasági Előretolt Helyőrségben megjelent írást.

1.3. A BÁCSORSZÁG VAJDASÁGI HONISMERETI SZEMLE MEGJELENÉSÉBEN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉS

2022-ben a Szekeres László Alapítvány közreműködésével, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával jelent meg a szemle.

A Bácsország Vajdaság egyetlen magyar nyelvű honismereti szemléje. A lap 2022-ben is azoknak a vajdasági, anyaországi, Kárpát-medencei szakembereknek és amatőr kutatóknak adott teret, akik ennek a régiónak a történelmét, művészetét, társadalom- és természetrajzát kutatják. Olvasótábora szakemberekből és a múlt iránt érdeklődő olvasókból áll. A szemle negyedévente került kiadásra. A folyóiratban elsősorban Vajdaság múltjával foglalkozó tudományos és népszerűsítő stílusban írt helytörténeti, néprajzi, művelődéstörténeti, művészettörténeti, régészeti, vízrajzi, tájtörténeti írások jelentek meg. A szerzők a legkülönbözőbb végzettségűek, foglalkozásúak és nemzetiségűek. Az életkoruk is különböző: a diákoktól a nyugdíjasokig mindenféle korosztály.

Az eddigiekhez hasonlóan 2022-ben is 4 szám jelent meg számonként 400 példányszámban.

1.4. KISVÁLLALKOZÁSOKAT TÁMOGATÓ KÖLCSÖN PROGRAM

Alapítványunk a Kisvállalkozásokat Támogató Kölcsön Programmal 2004 és 2012 között az Új Kézfogás Közalapítvány, majd később jogutódja, a Corvinus Támogatásközvetítő és Tőkebefektetési Zrt., jelenleg pedig a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. forrásaiból visszatérítendő pénzbeli kölcsönt biztosított a Szerbia magyarlakta területein működő kisvállalkozások és mezőgazdasági termelők számára, üzleti elképzeléseik megvalósításának előmozdítása céljából. A 2022. évben a tevékenységünk az eddig vissza nem fizetett kölcsönök megfizettetését foglalta magába.

1.5. IGAZGATÓ BIZOTTSÁGI ÜLÉSEK

A Kuratórium 2022. február 11-én tartotta meg az év első ülését elektronikus formában, amely ülésen elfogadásra került az alapítvány 2021. évi beszámoló és zárszámadás tervezete, valamint az alapítvány munkaügyi szabályzatának tervezete. A 2022. szeptember 19-én megtartott, második, elektronikus ülésen az igazgató bizottság elfogadta a munkaügyi szabályzatra vonatkozó tervezetet. 2022. október 11-én megtartott harmadik rendes ülésen elfogadásra került az alapítvány 2022. évi költségterv módosítására vonatkozó tervezete és a 2023. évi program- és költségterv tervezete. 2022. november 24-én megtartott negyedik elektronikus ülésen elfogadásra került az alapítvány alapszabályának módosításáról szóló határozat javaslata és az Igazgató Bizottság eljárási szabályzatának tervezete. 2022. december 8-án megtartott ötödik elektronikus ülésen elfogadásra került az alapítvány alapszabálya, amelyet előzetesen a Magyar Nemzeti Tanács véleményezett.

A VAJDASÁGI MAGYAR KÉPZŐ-, KUTATÓ- ÉS KULTURÁLIS KÖZPONT 2022 ÉVI MUNKABESZÁMOLÓJA

A munkálatok az előző épület bontásával kezdődtek.

Az új épületet 2022. novemberében adták át, ünnepélyes keretek között.

2022-ben új épületrésszel bővült a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ és a Szekeres László Alapítvány székhelye a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatásával, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével. Az épület alapterülete 80 négyzetméter, két tanterem került kialakításra, a földszinti 36, a padlásterem 38 négyzetméteres.

Az új épületszárny ünnepélyes átadására 2022. november 9-én 13.00 órai kezdettel került sor. Az átadáson Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség és a Vajdaság Autonóm Tartomány Képviselőházának elnöke, Potápi Árpád János, Magyarország nemzetpolitikáért felelős államtitkára és országgyűlési képviselő, Pirityiné Szabó Judit, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága Délvidéki és Diaszpóra Főosztályának vezetője és Fremond Árpád, a Magyar Összefogás listavezetője is részt vettek. Az ünnepséget Somogyi Tünde, a Szekeres László Alapítvány ügyvezető igazgatónője nyitotta meg, majd Elnök Úr és Államtitkár Úr szavaival érkeztünk el az esemény fénypontjához: a nemzeti színű szalag átvágásához. Az átadót a VM4K foglalkozásain állandó jelleggel résztvevő kisiskolások, Lackó Abigél és Búcsú János szavalatai tették ünnepivé. A jelenlévőket egy alkalmi képkiállítás megtekintésére invitáltuk a felavatott épületrészbe, a kiállított képekből betekintést nyerhettek a VM4K széleskörű tevékenységébe.

Az átadást követően a VM4K klubhelyiségébe vártuk vendégeinket és a sajtó tagjait egy kerekasztal-beszélgetésre. Lovas Ildikó, a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális

Központ vezetője beszélt az intézmény szerepéről a vajdasági magyar kulturális és közösségi élet alakításában. Hallhattunk a VM4K eddigi munkásságáról, jövőbeli terveiről, valamint a központ nagysikerű, egész Vajdaságot megmozgató rendezvénysorozatáról, a Nyárhangoló Fesztiválról is. A kerekasztal-beszélgetés során a központ kulturális és kutatási tevékenységéről, valamint az intézményben zajló akkreditált színvonalas képzésekről is szó esett. A VM4K munkatársai egyenként bemutatták az általuk vezetett foglalkozásokat, megosztva eddigi pozitív tapasztalataikat.

SZAKMAI-TARTALMI MUNKA

A 2022-es év a VM4K tevékenységében a találkozásokról szólt: az előző év járványügyi intézkedéseinek feloldása lehetővé tette a nagyszabású rendezvények, események létrejöttét, valamint az év nagyszabású projektuma, a palicsi Nyárhangoló Fesztivál is egy olyan alkalomnak bizonyult, ahol több ezren ünnepelték a kultúrát a vajdasági magyar közösségben.

A Vajdasági Képző-, Kutató- és Kulturális Központ a 2022-es évben összesen 529 programot valósított meg, ebből képzési területen 14-et (ide tartoznak a felsőfokú képzési programok), összesen 4 kutatás zajlott le, valamint 511 kulturális program (amelybe beletartoznak a VM4K Csütörtök esték programsorozat, a Filmklub, táborok, heti gyermek- és felnőttfoglalkozások, Nyárhangoló Fesztivál és egyéb kulturális programok alkalmai).

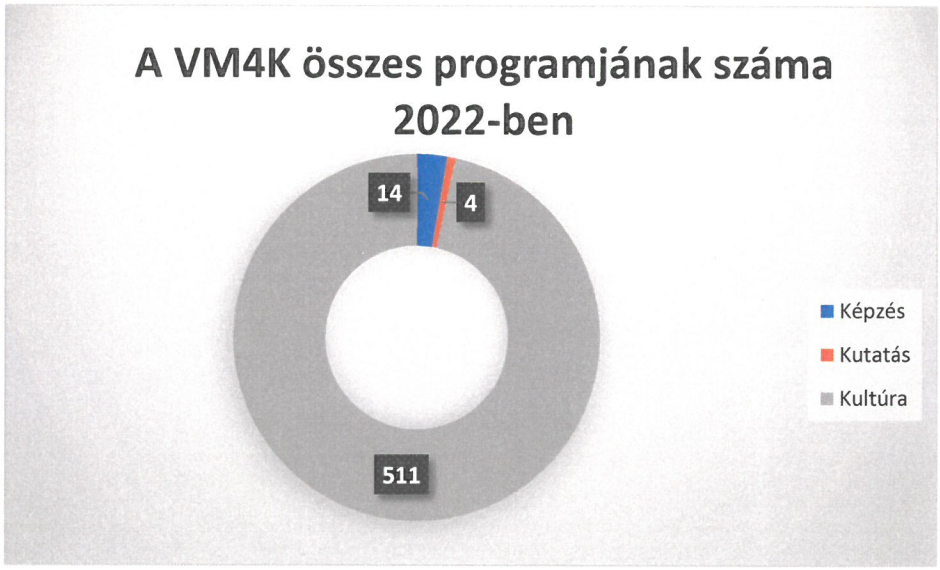

1. ábra:
A VM4K teljes programkínálatának számbeli, vizuális bemutatása a 2022-es évre vonatkozóan

2. ábra:
A VM4K teljes látogatottságának számbeli, vizuális bemutatása
a 2022-es évre vonatkozóan

Az 529 programon összesen 19.777 résztevő, látogató volt 2022-ben – ebből kulturális programon 18.214-en, képzési programon 402-en, kutatásban pedig 1161-en vettek részt.

2. KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉG

2.1. A KÁRPÁT-MEDENCEI FELSŐOKTATÁSI TÉR FELSŐFOKÚ KÉPZÉSEI

2.1.1. **Felsőfokú képzések**

A VM4K-ban a képzésekről a Magyar Nemzeti Tanács a magyarországi partnerintézményekkel történő egyeztetést követően határoz, elsősorban a vajdasági magyar közösség igényei, illetve a munkaerőpiac alakulása szerint. A cél, hogy olyan szakirányú továbbképzések vagy alapképzések kerüljenek megszervezésre, amelyek kielégítik a vajdasági magyar közösség igényeit, ugyanakkor szükség van rájuk, és munkához tudják juttatni a képzés elvégzőit. Jól felkészült, korszerű tudással felvértezett szakemberek képzésére van szükség.

A VM4K 2017 novemberében nyitotta meg kapuit a felsőoktatási képzésekben résztvevő hallgatók számára. A központ 2. emeleti irodahelyiségének tényleges belakása, valamint az érdemi munka 2018 márciusában kezdődött meg, így a központ folyamatosan megtelt tartalommal, 2019-ben pedig immár kiterjedt úgy a képzés, mint a kultúra és a kutatás területére is. A VM4K a 2018/2019-es tanévben három felsőfokú képzés négy évfolyama számára biztosított helyet, míg a 2019/2020-as tanévtől kezdődően öt felsőfokú képzés hat évfolyama számára nyújtott a képzéshez szakszerű, fejlett infrastruktúrát.

A 2019/2020-as tanévben a térségünkben is megjelenő koronavírus-járvány nagy változást hozott a felsőoktatásban. A járvány megfékezését célzó kormányrendelet értelmében a magyarországi felsőoktatási intézményeknek 2020. március 23-áig kellett megteremteni a távoktatás feltételeit. Az előzetes egyeztetések alapján a VM4K-ban folyó képzések 2020. március 23-ától távoktatásban folytatódtak, ezáltal biztosítva a vajdasági hallgatók számára felsőfokú tanulmányaik folytatását és a szemeszter teljesítését.

A 2020/2021-es tanévben a járványügyi rendelkezések és korlátozások betartása mellett a felsőfokú képzések gondok nélkül folytak az online térben. Egy-egy képzés, képzési alkalom kapcsán az aktuális, hatályban lévő járványügyi szabályok, korlátozások lehetővé tették a tantermi találkozást is, így ezt a lehetőséget kihasználva a képzés hibrid módon, vagyis online és tantermi formában is zajlott.

2021 őszétől, a 2021/2022-es tanévben a képzések nagy többsége tantermi formában folyt. A VM4K 4 új képzést hirdetett meg, így a megnevezett tanévben az előző évben indult évfolyamokkal összesen 9 képzés konzultációja folyt a központban.

A 2022/2023-as tanévben egy mesterképzés és két művészeti jellegű szakirányú továbbképzés konzultációja indult meg a VM4K épületében, melyek közül kettő első ízben indult a VM4K szervezésében:

2.1.2. Mechatronika mérnök mesterképzés

Az Óbudai Egyetem – Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar mechatronikai mérnöki mesterszak elméleti órái számára a VM4K 2017 őszétől ad helyet, míg a hallgatók a gyakorlati munkát a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola gyakorlati helyiségeiben végzik. 2022 szeptemberétől immár hatodik alkalommal indul a budapesti egyetem mesterképzése Vajdaságban. A mesterképzésre 15 fő jelentkezett. Az év folyamán a levelező jellegű képzés konzultációi a VM4K-ban szombatonként kerültek megszervezésre.

2.1.3. Színház- és filmművészeti szakíró, kritikus szakirányú továbbképzés

A Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Művészettudományi és Szabadbölcsészeti Intézet Művészettudományi és Művészetpedagógiai Tanszéke 4 féléven át tartó szakirányú továbbképzés konzultációja 2022. szeptemberétől indult első alkalommal Szabadkán. A képzésre szeptember 3-áig adhatták le a jelentkezést az érdeklődők.

A képzés célja, hogy a szakot elvégző hallgatók ismerjék meg a színház- és filmművészeti ágazat vagy tevékenység működési mechanizmusait, folyamatait, értékelési kritériumait, szakmai részterületeit, ágazati kapcsolódási pontjait. Képesek legyenek az adott területen kiemelkedően színvonalas szakmai munka végzésére, illetve az ezeket biztosító rendszerek kialakítására. Rendelkezzenek megfelelő emberi és szociális készségekkel, amelyek lehetővé teszik a másokkal való szakmai együttműködésre. A 120 kreditpontot érő képzésre azon személyek jelentkezhettek, akik a társadalomtudomány, bölcsészettudomány, művészetközvetítés, művészet, pedagógusképzés vagy gazdaságtudományok képzési területén legalább alapképzési tanulmányok befejezését igazoló oklevéllel rendelkeztek. A felvételi eljárás folyamán a jelentkezőknek egy meghatározott terjedelemben előre megadott színházi és filmprodukciókról kritikát kellett írniuk, majd személyes online beszélgetést követően azt megvédeni. A képzésre 2022. szeptemberében 15 fő nyert felvételt. A képzés jelképes tandíjának befizetését, szemeszterenként 10.000 Ft-ot, Károli Gáspár Református Egyetem BTK jogi és kari igazgatása javaslatára, a hallgatókkal való közös megegyezés alapján a VM4K munkatársa Szegeden, banki befizetés útján végezte el azon hallgatók számára, akik erre igényt tartottak.

2.1.4. **Művészeti igazgatás és művészetmenedzsment szakirányú továbbképzés**

A Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Művészettudományi és Szabadbölcsészeti Intézet Művészettudományi és Művészetpedagógiai Tanszéke 2 féléven át tartó szakirányú továbbképzés konzultációja 2022. szeptemberétől indult első alkalommal Szabadkán. A képzésre szeptember 3-áig adhatták le a jelentkezést az érdeklődők. A képzés során a hallgatók többek között elsajátítják a művészeti élet, valamint a társadalom és a gazdaság működésének magasabb szintű megértését is alátámasztó ismereteket, megszerzik a művészet-igazgatási elemzés és döntés-előkészítés, illetve a döntéshozatal ellátásához szükséges tudásanyagot. Továbbá megismerik az igazgatási, kommunikációs és marketingelemzés és értékelés szempontjait, céljait, valamint írásbeli formáit és a tágabb értelemben vett kulturális élet kiemelkedő aspektusait.

A 60 kreditpontot érő képzésre való felvétel feltétele legalább alapképzésben szerzett végzettség a társadalomtudományok, gazdaságtudományok, bölcsészettudományok, jogi, közigazgatási, rendészeti és katonai tudományok, illetve művészet, művészetközvetítés vagy pedagógusképzés tudományterületéről. A képzésre 5 fő nyert felvételt. A képzés jelképes tandíjának befizetését, szemeszterenként 10.000 Ft-ot, Károli Gáspár Református Egyetem BTK jogi és kari igazgatása javaslatára, a hallgatókkal való közös megegyezés alapján a VM4K munkatársa Szegeden, banki befizetés útján végezte el azon hallgatók számára, akik erre igényt tartottak.

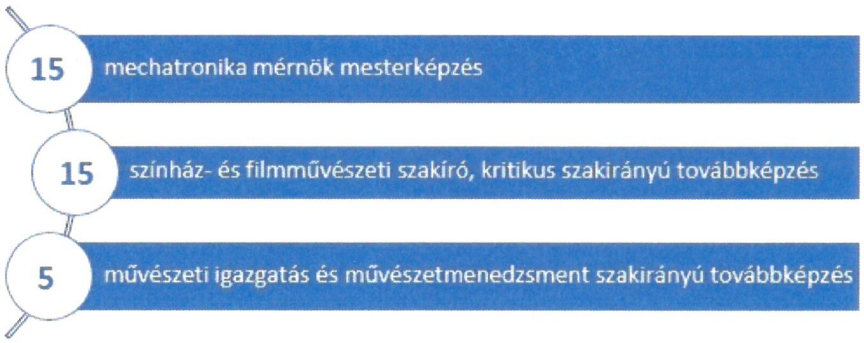

3. ábra:
A 2022/2023-as tanévben induló felsőfokú képzésekre felvételt nyert személyek száma

2.2. KÉPZÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB ESEMÉNYEK

2.2.1. **Karriertervezés és pályaorientáció**

4. ábra:
A Karriertervezés és pályaorientáció képzés Facebook-eseményképe

2022. január 17-én vette kezdetét a VM4K első Karriertervezés és pályaorientáció elnevezésű, 9 órát felölelő képzése, mely munkavállalás előtt álló tanulók, pályamódosítók, pályaelhagyók és munkanélküliek számára szolgált úgy elméleti ismerettel, mint gyakorlati tudással.

A foglalkozásokat Tancsik Richárd, a VM4K andragógus munkatársa vezette. Terveink szerint a következő, 2023-as évben is folytatni fogjuk a foglalkozást.

Az **első képzés** alkalmával három, sajátos jellemzőkkel rendelkező tanulócsoport került kialakításra, melyet összesen 21 különböző korosztályú és más-más háttérrel rendelkező személy alkotott. A három héten át tartó képzés a hét öt munkanapján, három csoportban folyt a VM4K földszinti tantermében.

A **másodízben** megszervezésre kerülő képzés 2022. február 7-én vette kezdetét, mely alkalommal egy 5 főből álló csoport szerdánként és péntekenként másfél órában sajátította el a tudományterülettel kapcsolatos információkat, fogalmakat és technikákat.

A képzés résztvevői megismerkedtek a karriertervezés és pályaorientáció fogalmával és fontosságával, illetve az önismereti gyakorlatokon keresztül megismerhették saját képességeiket és készségeiket. Az interaktív önismereti tesztek kitöltésével és foglalkozásokon keresztül a résztvevők elkezdték megismerni saját képességeiket és készségeiket, amelyek előnyt jelenthetnek számukra a karrierépítés későbbi szakaszában. Megismerkedtek az olyan karriertervezési technikákkal, mint például a SWOT analízis. Az elméleti oktatás során bemutatásra került a munkaerőpiac és annak működése is. Az álláskeresők és egyetemisták a foglalkozásokon az álláskeresési technikákkal foglalkoztak.

A gyakorlatorientált feladatok során a csoport tagjai olyan fogalmakkal ismerkedtek meg, mint az online álláskeresés, a különböző álláskereső weboldalak működése és használata, illetve az önéletrajz-készítés szabályait is megismerték, ami igen fontos eleme a munkaerőpiaci kihívásoknak. A leghangsúlyosabb területek az első foglalkozáson a pszichológián alapuló önismeret és az álláskeresési technikák bemutatása volt.

A képzések alkalmával gyakorlatias feladatok sem maradtak el, mely által a csoport tagjai elsajátították az önéletrajz készítését és elkészítették az önéletrajzukat, illetve a már meglévőt is aktualizálták az újonnan megismert technikák által. A gyakorlatorientált feladatok során a képzés résztvevői sikeresen elkészítették a saját álláskeresési tervüket, ami összhangban van az életcéljukkal és a lehetőségeikkel. A feladatok között szerepelt az online álláskeresés, így a csoport tagjai regisztráltak több álláskeresési webfelületre és elkezdték elemezni a meglévő állásajánlatokat, illetve sikeresen is tudtak pályázni több ajánlatra. A résztvevők megismerhették a munkalehetőségeket Szabadkán és vonzáskörzetében.

A képzés nagy hányadában az állásinterjú útvesztőjében kalandoztak a résztvevők, melyet elméleti és gyakorlati oldalról is megközelítettek és a tapasztalatcsere is nagy hangsúlyt kapott. Állásinterjúval kapcsolatos fogalmak megismerése, a folyamat felépítése és annak buktatói, kulcskérdések és válaszok... mind-mind nagy érdeklődést váltott ki a részvevők körében.

A képzés utolsó szakaszában a gyakorlatorientált feladatok során a résztvevők megismerhették azt, hogy hogyan néz ki az új alkalmazott felvétele a munkaadó szemszögéből. A képzés záró-részében a képzés vezetője szimulációs gyakorlatban készítette fel a fiatalokat az állásinterjúhoz kapcsolódó kihívásokra. Az két képzésen összesen 26 személy vett részt.

5. ábra:
A karriertervezés és pályaorientáció képzés résztvevőinek a száma

2.2.2. Akkreditált pedagógus-képzés: közgazdaság és marketing az oktatásban – mit, mikor, hogyan?

2022. december 10-én szombaton a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ egynapos, akkreditált pedagógusszemináriumot szervezett *közgazdaság és marketing az oktatásban – mit, mikor, hogyan?* címmel gyakorló pedagógusok számára dr. Muhi B. Béla, az újvidéki Educons Egyetem Közgazdasági Egyetem tanszékvezető tanára, dékánhelyettese vezetésével.

6. ábra:
A pedagógus-továbbképzés Facebook-eseményének grafikája

A nyolc órát felölelő, az újvidéki székhelyű Vajdasági Pedagógiai Intézet által akkreditált nyolcpontos szemináriumon 8 általános és középiskolai tanár vett részt, akik észak-bácskai településekről, Szabadkáról, Hajdújárásról, Tornyosról, Palicsról és Zentáról érkeztek a VM4K székházába.

A továbbképzés alkalmával a pedagógusok megismerték a közgazdaságtan sajátosságait, annak alapelveit, betekintést nyertek a vállalkozástan tudományterületébe, nem utolsósorban pedig a marketing és menedzsment világa tárult fel a résztvevők előtt. Az elméleti ismeretanyag mellett az oktatás területéről származó gyakorlati példák és esettanulmányok megvitatására is sor került. Mit kell, mit lehet a gyermekek számára megismertetni e területről? Mikor a jön el az idő az ismeret átadására és mindezt hogyan, milyen eszközökkel, módszerekkel teheti a pedagógus? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre is választ kaptak a pedagógusok, mely által könnyen és eredményesen adhatják át e tudományterület ismereteit a fiatal generációnak. A továbbképzés kávészüneteiben kávé, pogácsa, míg ebédszünetben hidegtálas ebéd fogadta a résztvevőket.

2.2.3. **Pető-kurzus Vajdaságban**

A Szekeres László Alapítvány szervezésében, a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ rendes évi tevékenységének és felsőoktatási programjának szerves részeként 2021. október 11-én vette kezdetét a budapesti Semmelweis Egyetem Pető András Kar konduktorai által vezetett intenzív kurzus, melynek célja a központi idegrendszeri sérülésekkel küzdő személyek fejlesztése. A 2022-es évben a program tovább folytatódott a SZLA–VM4K szervezésében, így az év folyamán négy alkalommal került megszervezésre program. A 2022-es évtől a képzések-fejlesztések helyszínéül a Vackor Magyar Iskoláskor Előtti Nevelő- és Gyakorlóintézmény földszinti, akadálymentesített tornaterme szolgált.

Az év első fejlesztésére-szűrésére **2022. január 3–13.** között került sor, mely alkalommal három konduktor vezette a csoportokat. A kéthetes fejlesztői munka január 3-án, hétfőn délután 13 órakor idegrendszeri szűrésekkel kezdődött meg az óvoda épületében. A szűréseket követően a kialakított csoportbeosztás szerint három csoportban folyt a fejlesztő munka hétköznapokon 9 és 15–16 óra között. A kéthetes munkában rendszeresen részt vevő személyek száma 12 fő volt, míg a rendeléseken, szűréseken 10 fő vett részt.

Az év második idegrendszeri fejlesztése immár három héten át, **2022. február 21-étől 2022. március 11-éig** tartott a Vackor óvodában. Három konduktor felelt az idegrendszeri sérülésekkel élő személyek hatékony és biztonságos fejlesztéséért. A fejlesztői munka február 21-én, hétfőn reggel 9 órakor idegrendszeri szűrésekkel kezdődött meg az óvoda tornatermében. A nagy érdeklődésre való tekintettel, a páciensek igényeit figyelembe véve a Szekeres László Alapítvány a Molprevoz utasszállító vállalattal együttműködésben mikrobusz segítségével biztosította a zentai páciensek Szabadkára történő utaztatását. A fejlesztés három hete alatt összesen hét alkalommal 4 páciens rendszeres utaztatása került megszervezésre. A szűréseket, rendeléseket követően a kialakított csoportbeosztás szerint összesen kilenc csoportban folyt a fejlesztő munka hétköznapokon 9 és 15–16 óra között. A szűrések, fejlesztések mellett a Pető András Kar székhelyen kívüli konduktorsegítő szakirányú továbbképzés hallgatóinak online gyakorlatára is sor került, melyet a gyakorlatvezető konduktor vezetett.

A háromhetes munkában rendszeresen részt vevő személyek száma 25 fő volt, míg a rendeléseken, szűréseken 10 fő vett részt.

2022. szeptember 12–2022. szeptember 23. között került sor az év harmadik idegrendszeri fejlesztésére Szabadkán, a Vackor Óvodában. A két héten át tartó foglalkozássorozatban kettő

konduktor felelt a páciensek szakszerű fejlesztéséért. A fejlesztői munka szeptember 12-én, hétfőn reggel 9 órakor idegrendszeri szűrésekkel, rendeléssel kezdődött meg az óvoda földszinti tornatermében. A zentai páciensek ezúttal is ingyenes lehetőséget kaptak a szabadkai fejlesztéseken való részvételre. A fejlesztés két hete alatt összesen öt alkalommal 4 páciens rendszeres utaztatása került megszervezésre. A szűréseket követően a kialakított csoportbeosztás szerint összesen hét csoportban folyt a fejlesztő munka hétköznapokon 9 és 16 óra között. A szűrések és fejlesztések minden szempontból rendben zajlottak.

A kéthetes munkában rendszeresen részt vevő személyek száma 18 fő volt, míg a rendeléseken, szűréseken 2 fő vett részt.

A 2022-es év utolsó, a Szekeres László Alapítvány–VM4K szervezésében pedig immár az ötödik idegrendszeri fejlesztésére **2022. november 28–2022. december 9.** között került sor a szabadkai Vackor Óvodában. A kéthetes időszakban három konduktor felelt a páciensek szakszerű fejlesztéséért. A fejlesztői munka november 28-án, hétfőn reggel 10 órakor idegrendszeri szűrésekkel, rendeléssel kezdődött meg az óvoda tornatermében. A Szekeres László Alapítvány a Molprevoz utasszállító vállalattal együttműködésben ezúttal is mikrobusz segítségével biztosította a zentai páciensek Szabadkára történő utaztatását. A fejlesztés két hete alatt összesen öt alkalommal 7 páciens rendszeres utaztatása került megszervezésre. A munka hétköznapokon nyolc csoportban folyt 9 és 16 óra között. A kéthetes munkában rendszeresen részt vevő személyek száma 24 fő volt, míg a rendeléseken, szűréseken 4 fő vett részt.

A Pető-kurzus fejlesztései, szűrései Magyarország Kormánya és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásának köszönhetően valósulhattak meg Vajdaságban.

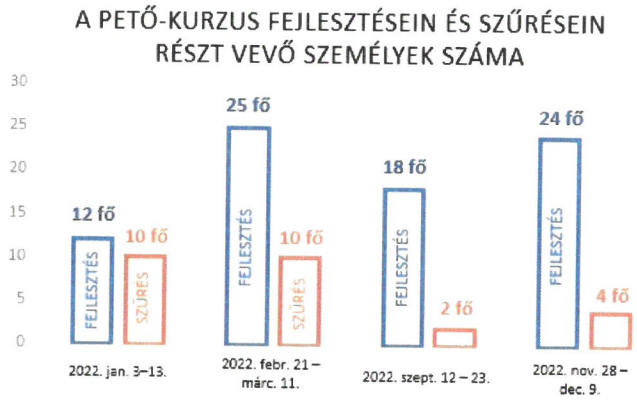

7. ábra:
A Pető-kurzus fejlesztésein és szűrésein 2022-ben részt vevő személyek számának kimutatása

2.2.4. **Ünnepélyes diplomaosztó**

2022. szeptember 17-én, szombaton az Óbudai Egyetem – Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Karának ünnepélyes diplomaátadójára került sor a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ épületében. Az ünnepségen az egyetem rektora, Prof. Dr. habil. Kovács Levente, a kar dékánja, Prof. Dr. Rajnai Zoltán, valamint Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség és a Vajdasági Autonóm Tartomány Képviselőháza elnöke is részt vettek. Az eseményt a házigazda, Fejsztámer Róbert, a Szekeres László Alapítvány kuratóriumának elnöke nyitotta meg ünnepi beszédével. A diplomaosztón 15 információbiztonsági szakmérnök-szakember vehette át az oklevelét. Az akkreditált levelező képzés a kar, valamint a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola együttműködésével valósul meg a VM4K keretein belül.

2.2.5. **Mentálhigiénés Hálózatépítő Konferencia**

Idén Szabadka adott otthont a Kárpát-medencei Magyar Lelkisegítő Szolgálat Hálózatépítő Konferenciájának, mely *A megújulás ajándéka* címmel került megrendezésre 2022. október 6-8. között. A konferencia elsődleges célja a járványhelyzet és a válság okozta nehézségek mentális egészségünkre gyakorolt hatásának vizsgálata, valamint az „én" és a „szakmai én" visszanyerése.

8. ábra:
A Mentálhigiénés Hálózatépítő Konferencia grafikája

A háromnapos Mentálhigiénés Hálózatépítő Konferencia ünnepélyes megnyitója a szabadkai Városháza dísztermében zajlott, az ünnepségen Dr. Trócsányi László, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora, Pásztor István, Vajdasági Magyar Szövetség és a Vajdasági Autonóm Tartomány Képviselőházának elnöke, valamint Sepsi Enikő, a Károli Gáspár Református Egyetem Művészettudományi és Szabadbölcsészeti Intézet vezetője is részt vettek.

A konferencia a budapesti székhelyű Károli Gáspár Református Egyetem és a Buda Béla Mentálhigiénés Forrásközpont szervezésében, a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ közreműködésével valósult meg. A szaktanácskozáson 120 magyarországi, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai és vajdasági mentálhigiénés segítő vett részt. A háromnapos rendezvényen különféle szakmai előadások, műhelymunkák, helyszíni és regionális beszámolók zajlottak különböző helyszíneken.

9. ábra:
A mentálhigiénés konferencia programjának vizuális bemutatása

3. KUTATÁS

3.1. **Természetvédelem határok nélkül – természetvédelmi kutatás**

A Pannónia Alapítvány egy természetvédelmi témával foglalkozó IPA-projektum keretében egy felmérést végzett, amely lebonyolításának jogát intézményünk pályázati úton nyerte el. A hiánypótló természetvédelmi kutatás a vajdasági magyarok környezettudatosságát, a környezettudatossági hajlandóságot, az ezen a területen kialakult szokásrendet, a természet- és környezetvédelmi témák iránti érdeklődést és a Pannon RTV természetvédelmi műsorának *(Természetvédelem határok nélkül)* értékelését is vizsgálta egy 70 kérdést tartalmazó kérdőívvel.

A lekérdezés 1000-es reprezentatív mintán, telefonos és személyes megkeresés útján történt. A kérdőív szerkezetét tekintve három fő részből állt:

1. általános
2. környezet-/természetvédelem
3. természetvédelmi műsorspecifikus kérdések.

Ezen kérdéssorok mindegyike tartalmazott ellenőrző kérdéseket is.

A többszintű adatfeldolgozás és kiterjedt külmunkatársi hálózatnak köszönhetően – a módszertani követelményeknek megfelelően – a lekérdezést, az adatbevitelt és az elemzést más-más személyek végezték el, ezzel is biztosítva a válaszadók anonimitását.

Az adatok adatbázisba történő rögzítése után az adattisztítás majd az ellenőrzés következett. A hiányos vagy érvénytelen kérdőívek eliminálása után az elemzést – a kérdőívvel együtt – magyar és szerb nyelven is mellékeltük a megrendelőnek.

A kutatás 2021 decemberében és 2022 januárjában zajlott.

3.2. **Nézettség-felmérés**

A természetvédelmi kutatással párhuzamosan, a Pannónia Alapítvány felkérésére a saját műsoraik nézettségének vizsgálatát is elvégeztük, amihez a kiindulási pontként a Pannon RTV televíziós és rádiós műsorrácsát használtuk.

A mintát – mivel a Pannon RTV és Pannon Rádió műsorai az interneten is követhetők – a rendelkezésünkre álló hivatalos adatokból eredő, becsült, a Vajdaság területén lévő nemzetiségi eloszlást figyelembe véve alakítottuk ki. A lekérdezés ebben az esetben is két módon zajlott: személyes és telefonos megkeresés útján, kizárólag magyar nyelven.

A kérdőív a műsorspecifikus kérdések mellett a vajdasági magyarok általános médiafogyasztási szokásaira is, valamint a TV-képernyőin és a rádió hullámhosszán látni/hallani kívánt tartalmakra is kitért egy nézői igényfelmérés keretében.

A kapott adatokat és az azok által elkészült elemzést a Pannónia Alapítvány rendelkezésére bocsájtottuk, nem publikáltunk semmilyen, a kutatásból származó adatot.

A kutatás 2021 decemberében és 2022 januárjában zajlott.

3.3. **Jogtudatosság-vizsgálat a vajdasági magyar egyetemisták körében**

A kutatást a Nemzetpolitikai Kutatóintézet felkérésére készítettük. A kutatási projektum első részeként 2021-ben Tóth Szalai Erika jogász, Szabadka Város ombudsman-helyettese a VM4K felkérésére *A magyar nemzeti kisebbség jogai a Szerb Köztársaságban* címmel tanulmány formájában mutatta be a vajdasági magyarok törvény által biztosított jogait, valamit a jogok gyakorlati megvalósulását is. A VM4K közreműködésével a Vajdaságban 450 online kérdőív került kitöltésre, amiket azonnal továbbítottunk a megbízó, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet részére, a kérőívek itt kerültek feldolgozásra, az eredményeket pedig itt elemezték ki. A 2021-es Nemzetpolitikai Kutatóintézet által lebonyolított jogtudatosság-vizsgálat online kérdőívének eredményeit dr. Kántor Zoltán, az intézet igazgatója, 2022 májusában küldte el a VM4K részére.

3.4. **A vajdasági magyar kulturális élet 10 éve**

Intézményünk a szakmai és közélet aktív szereplőjeként a kulturális kapcsolati háló vizsgálatával is foglalkozik. Ennek keretében a VM4K a 2022-es évben egy, az egész vajdasági magyar kulturális életet érintő felmérést és kutatást végzett, melynek célja az első Vajdasági Magyar Kulturális Stratégia (2012–2018) elfogadása óta eltelt 10 év eredményeinek az eltelt időszakhoz viszonyítva a kulturális színtér jelenlegi helyzetének, igényeinek feltérképezése; valamint a közösségben megvalósuló intézményi és egyéb viszonyrendszerek változásának, a változási fázisok (át)alakulásának vizsgálata volt.

A kérdőív alapjául a Vajdasági Magyar Kulturális Stratégia (2012–2018) kidolgozását megelőző kutatás kérdéssora szolgált, emellett további – szakemberekkel, intézményvezetőkkel folytatott konzultáció keretében összeállított – kérdésekkel bővült a kérdőív, melyek egyben állapot- és eredményfelmérő jelleggel is bírtak.

A kérdőív a következő alapvető szakaszokból állt:

1. Általános

2. Pénz- és ingatlanügy
3. Alkalmazottak, humánerőforrás-menedzsment
4. Tevékenység
5. Intézményspecifikus kérdések
6. Az elmúlt 10 év értékelése
7. Tervek és stratégiai célok

A kutatásban a vajdasági magyar egyesületek, civil szervezetek, a Magyar Nemzeti Tanács által társalapított és kiemelt jelentőségűvé nyilvánított, valamint a vajdasági magyarság szempontjából kiemelt jelentőségűnek számító intézmények vettek részt.

A kutatás kezdetét egy februárban megjelentetett sajtóközleményben jelentettük be, míg a kérdőívet március 15-én küldtük ki a civil szervezetek és intézmények számára, akiket a Magyar Nemzeti Tanács és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség adatbázisa alapján kerestünk fel. Összesen 221 egyesületet kértünk fel az együttműködésre, ebből 161 kitöltött kérdőív érkezett vissza és került feldolgozásra, vagyis a felkért egyesületek 72,85 százaléka végezte el ezt a feladatot.

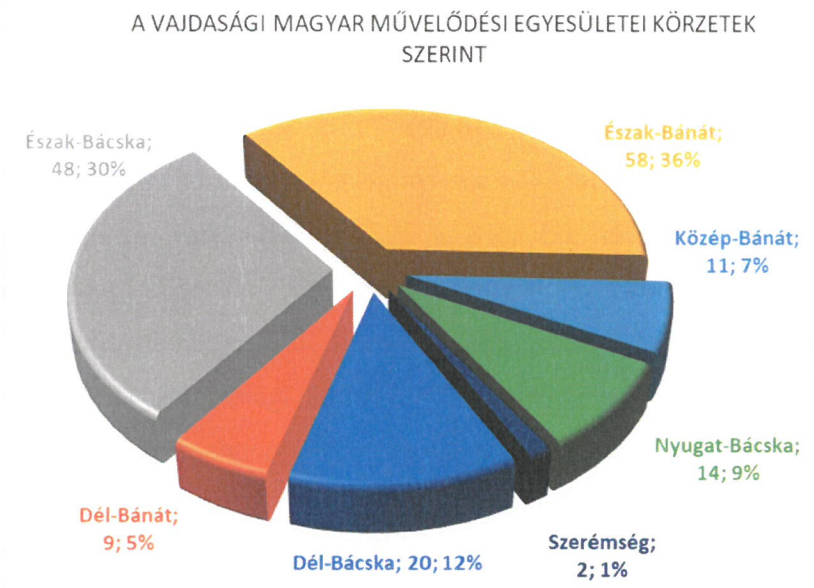

10. ábra:
A vajdasági magyar művelődési egyesületek számbeli eloszlása körzetek szerint százalékos kimutatásban

Az adatok begyűjtése nem volt akadálymentes, hiszen a szervezetek és intézmények nyilvántartásaik hiány(ság)ával szembesültek, így a hiányzó adatokat több esetben a hivatalos honlapok és egyéb hivatalos források felhasználásával tudtuk megszerezni.

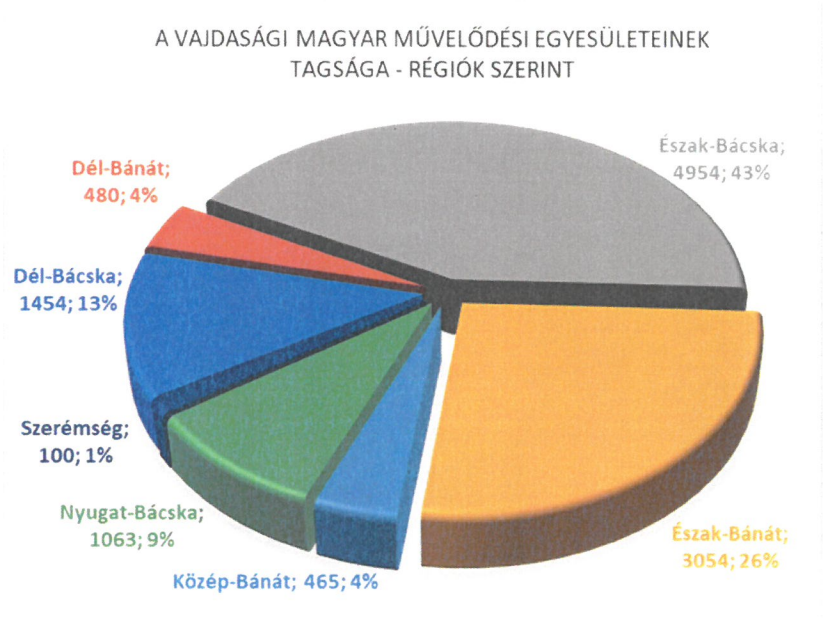

11. ábra:
A vajdasági magyar művelődési egyesületek tagjainak létszáma és százalékos eloszlása régiók szerint

Az adatok begyűjtését követően megkezdődött az adatok adatbázisba történő rögzítése, melyet adattisztítás követett. A helyzetfeltáró elemzés szakemberek és konzulensek segítségével zajlott, az eszközölt javításokat a korrektor/lektor és a grafikai szerkesztő útmutatásával munkatársaink végezték.

A feldolgozást követően kapott elemzést a VM4K nyomtatott formában is megjelentette *A Vajdasági magyar kulturális élet alakulása a Vajdasági Magyar Kulturális Stratégia (2012 – 2018) elfogadása óta eltelt tíz év tükrében* címmel. A 450 példányban megjelentetett kiadványt annak reményében adtuk ki, hogy az az állapotok pontos leírásával és helyzetének elemzésével segíteni fogja a kulturális színtér szereplőinek munkáját céljaik és fejlesztési törekvéseik tervezésében és megvalósításában is. A tanulmány teljes betekintést ad a vajdasági magyar egyesületek, civil szervezetek és intézmények tevékenységébe, a megszervezett rendezvények,

programok tematikájába és szerkezetébe, a rendelkezésre álló erőforrásokba, a tagság vagy a munkavállalók számának alakulásába. Az intézmények esetében az általános adatok mellett külön elemeztük az intézmények jogállását, azokat a törvényi előírásokat, amelyek szabályozzák működésüket, az anyagi források alakulását, valamint a munkavállalók státuszát és helyzetét. Ezeknek az egyedi kérdéssorozatoknak köszönhetően olyan kutatási anyag született, amely számos kidolgozandó stratégia és munkaterv alapja lehet.

12. ábra:
A művelődési szervezetek részvétele a kulturális rendezvényeken

A szakmai kiadványt 2022. október 28-án a Palics Magyar Művelődési Központban **Barlai Jenő** szociológus, a kutatás szakmai vezetője és a VM4K munkatársai mutatták be. Az eseményre meghívást kaptak a kutatásban részt vevő egyesületek és intézmények képviselői, valamint a vajdasági magyar politikai és kulturális élet vezetői is. A kiadvány tiszteletpéldányait a VM4K munkatársai november és december folyamán egy névreszóló kísérőlevéllel együtt személyesen juttatták el a kutatásban közreműködő egyesületeknek és intézményeknek.

A 2022-es év végén előkészítettünk egy szakmai tanulmányutat is, amely folyamán a VM4K munkatársai személyesen keresik fel a kutatásban részt vállaló egyesületeket és intézményeket, ahol bemutatjuk az adott régióra, illetve a konkrét intézményekre vonatkozó adatokat, egyúttal fókuszcsoportos vizsgálatokra és szakági egyeztetésekre is sor kerül, amely fő célja a következő időszak feladatainak az előkészítése.

A kutatói munka 2022. márciusától 2022. szeptemberéig tartott.

4. KULTURÁLIS-KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉG

4.1. TÉLI TÁBOROK

4.1.1. Informatikai táborok a VM4K-ban – 2022. január 4-8.

A VM4K az elmúlt évekhez hasonlóan 2022 januárjában is megszervezte immár hagyományosnak mondható téli informatikai táborait, mely a robotok világába kalauzolta az érdeklődő gyermekeket. Az öt napon át tartó foglalkozások alkalmával a 8–11 éves korosztály a *RoboTábor*, míg a 12–14 éves korosztály a *Maqueen mikrobotika – robotok életre fel!* elnevezésű táborban ismerkedett a kis gépekkel Vörös Csaba, a Szabadkai Politechnikai Iskola informatikatanára vezetésével. A táborok meghirdetését követően a helyek órák alatt beteltek, a RoboTábor esetében pedig végül egy újabb csoport indítása is szükségessé vált, így 47 gyermek táborozott a VM4K informatikai táboraiban január 4-e és 8-a között.

13. ábra:
A RoboTábor Facebook-eseményének grafikája

Napjainkban a globalizáció térhódításának, valamint a technika fejlődésének köszönhetően egyre több, az informatika és robotika világához kapcsolódó információ ér bennünket. A gyermekek hétről hétre hallhatnak a robotokról, a robotizációs folyamatokról, sőt néhányuk számára az AI (artificial intelligence – mesterséges intelligencia) sem ismeretlen.

14. ábra:
A Maqueen mikrobotika tábor Facebook-eseményének grafikája

A táborban a kis informatikusok ténylegesen a robotika kulisszái mögé pillanthattak be: korosztályuk számára előlátott számítógépes felületen keresztül olyan kódokat, programokat hoztak létre, melyekkel meghatározott feladatok elvégzésére késztették a robotokat. A gyermekek életre keltették a robotokat, tudással, érzékszervekkel vértezték fel, ezáltal különféle feladatok elvégzését "tanították" meg a gépeknek.

4.1.2. **Időutazó gyermektábor – 2022. január 10-15.**

A 2022-es év eleje igen tartalmasan telt. Gyermektábort is szerveztünk, méghozzá a 6 és 10 év közötti gyermekek számára. Az eseményre ötven résztvevő jelentkezett. Egy időgép segítségével kis táborlakóink minden nap egy másik történelmi korba utazhattak el.

15. ábra:
Az időutazó gyermektábor Facebook-eseményének grafikája

Először a maják világába cseppentek, majd az ókori Egyiptom érdekességeit fedezhették fel. Nem maradhatott ki az ókori Róma sem a nagy kalandból. Csütörtökön a vadnyugati indiánok életével ismerkedhettek meg a gyermekek, a pénteki napon pedig a távoli jövőbe, a robotok világába kalauzoltuk el kis időutazóinkat. Szombati táborzárónkon megérkeztünk a jelenbe.

A gyermekek minden nap egy interaktív történelemóra keretén belül ismerkedhettek meg az adott korral és annak jellemzőivel, amelyet mozgásos játékok és kézműves foglalkozások követtek. A nap végén vidám kincskereső játék során mélyíthették el a szerzett tudást. Sor került egy élménydús kirándulásra is, amely célpontja az Imperial Lovasklub volt.

4.1.3. **Írd ki magadból! – kreatív írás-, önismereti és slam poetry tábor – 2022. január 4-8.**

Igazi hiánypótló esemény volt idei ifitáborunk. A résztvevők különböző művészeti ágak eszközei tükrén át vehették szemügyre önmaguk és egymás lelkivilágát, illetve mutathatták meg a bennük rejlő érzéseket és gondolatokat, mindezt hozzáértő és lelkes foglalkozásvezetők segítségével. Az ötnapos táborban 21 gyermek vett részt.

A központi téma az önkifejezés és a kreativitás volt, amit mindenki a neki legmegfelelőbb módon tudott fejleszteni, illetve kiválaszthatta a módszert, amely a legközelebb állt hozzá. Erre sok-sok eszköz állt rendelkezésre az egy hét alatt: a fiatalok bepillantást nyerhettek a kreatív írás, az irodalom, az önismereti tréning, a képzőművészet, a színház- és filmművészet, a slamelés, a zeneművészet és a fotózás berkeibe is. A foglalkozások mindegyike nagy érdeklődést váltott ki a táborlakók körében, és lelkesen vettek részt a munkában. Remélhetőleg ez a tábor maradandó élményt nyújtott résztvevőinek.

4.2. NYÁRI TÁBOROK

4.2.1. Tudós tábor – 2022. július 18-23.

A 6 és 10 év közöttieket Tudós táborunk várta ezen a nyáron. 50 gyermek vett részt ebben a táborban. Táborlakóink minden nap más tudományterület világába kóstolhattak bele, mindezt interaktív módon, sok izgalmas, érdekes feladaton, kísérleten, logikai fejtörőn, tájékozódási versenyen, mikroszkopizáláson és más foglalkozáson keresztül. Ily módon betekintést nyerhettek a matematika, a kémia, a történelem, a fizika, a földrajz és a biológia rejtelmeibe. Kis tudósaink a természetben is kipróbálhatták tudásukat, hiszen foglalkozásaink két alkalommal is a VM4K falain kívül zajlottak: a szabadkai kiserdőbe és a palicsi Nagyparkba is tettünk egy-egy kirándulást a tábor ideje alatt. Emellett természetesen nem maradtak el a kézműves és a mozgásos programok sem.

16. ábra:
A tudós tábor Facebook-eseményének grafikája

4.2.2. Alkoss, programozz, nyomtass – a 3D új világa – 2022. július 18-22.

Sok élménydús perc várt arra a 16, 12-14 éves fiatalra, akik jelentkeztek idei informatikai táborunkba, amely az Alkoss, programozz, nyomtass – a 3D új világa nevet viselte. Foglalkozásvezetőnk, Vörös Csaba ezúttal végigvezette őket azon az úton, amely az ötlettől, a tervezéstől, a programozástól egészen ezek kivitelezéséig tartott. A hét elején megálmodott

elképzelések az utolsó napon valósággá váltak: minden informatikus-palánta az emléklap mellett hazavihette ötletét, ami 3D-s nyomtató segítségével öltött fizikai formát.

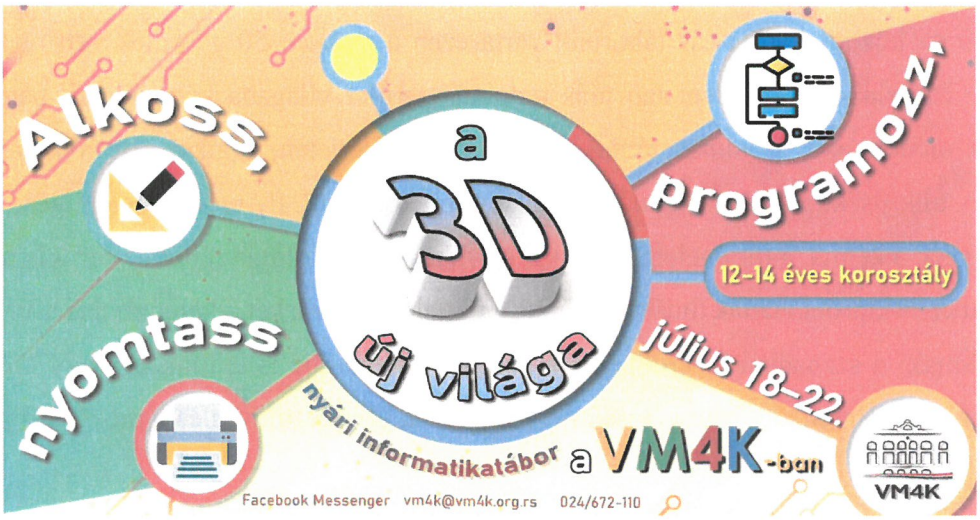

17. ábra:
Az Alkoss, programozz, nyomtass – a 3D új világa című informatikai nyári tábor Facebook-eseményének grafikája

4.2.3. A dimenziók új világa – nyári informatikai tábor a VM4K-ban – 2022. július 25-29.

A fiatalabb, 8 és 11 év közötti, számítógépet kedvelő gyermekek számára is szerveztünk egy tábort. Itt két, 16-16 főből álló csapat is gyarapíthatta tudását az informatika terén.

18. ábra:
A dimenziók új világa című nyári informatikai tábor Facebook-eseményének grafikája

Ezen a nyáron a résztvevők megismerhették a vizuális tervezés és kódolás nyújtotta lehetőségeket, megrajzolhatták saját elképzeléseiket egy program segítségével, megismerkedhettek a 3D-s nyomtatóval. Szorgos munkájuk eredményeképp a tábor utolsó napjára az ötletek valósággá váltak: kis informatikusaink boldogan vihették haza az általuk megálmodott tárgyakat.

3.2.4. Mindenki tánca – nyári kamasztábor a VM4K-ban – 2022. július 25-30.

Igazi élménytábor várta idén a 12 és 17 év közötti fiatalokat a VM4K-ban, akik körében nagy volt az érdeklődés. A táborban olyan neves mozgás- és táncművészek vezettek foglalkozást, mint Góbi Rita, Petyerek Csaba, vagy Táborosi Margaréta.19 gyermek vett részt a nyári kamasztáborban, amelynek központjában a különböző mozgásformák álltak. A résztvevők belekóstolhattak a néptánc, a kortárstánc, a színpadi mozgáskultúra, a pantomim és sok más, a testünk által kifejezésre juttatható mozgásforma és stílus világába, és megtapasztalhatták ezek kifejezőerejét, sokoldalúságát. A hét folyamán szerzett tudást, új és hozott ismereteket egy, a tábor ideje alatt felépített koreográfiába gyúrták össze a foglalkozásvezetők és résztvevők, amely a szombati zárónapon teljesedett ki egy valóban felemelő, csodálatos érzéseket kiváltó előadás formájában.

19. ábra:
A Mindenki tánca – színpadi mozgás és tánc című nyári kamasztábor Facebook-eseményének grafikája

A 18. ábrán látható az előző oldalakon bemutatott táborok résztvevőinek vizuális kimutatása, melyből jól látható, hogy a gyermektáborok résztvevőinek a száma a legmagasabb, melyet az informatikai táborok követnek, míg a kamasztáborok résztvevői közel 20-an vannak táboronként.

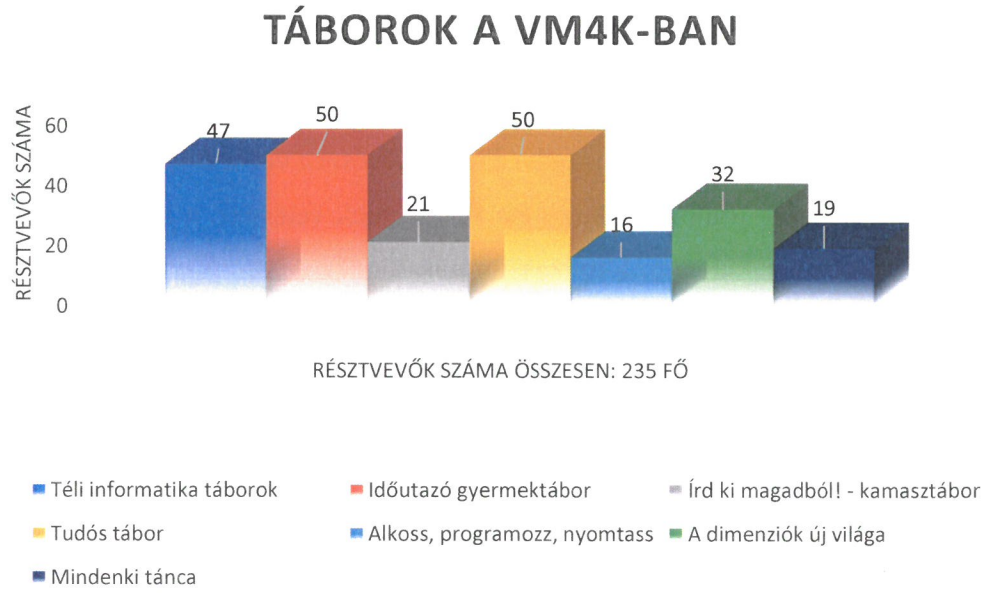

20. ábra:
A VM4K téli és nyári táborain résztvevő gyermekek számának kimutatása

4.3. VM4K CSÜTÖRTÖK ESTÉK

4.3.1. Beszélgetések

Január 27-én A jövő mezőgazdasága elnevezésű est vendégével, **Vörös Árpád** precíziós talajtérképezési szakmérnökkel Bakos Viktor agrármérnök beszélgetett. Az est folyamán nagyon sok új és hasznos információhoz jutottak az érdeklődők a precíziós gazdálkodás, a digitális mezőgazdaság tematikájában, ami azért is nagyon fontos, mivel a régió leggyorsabban fejlődő ágazata az agronómia.

2022. február 3-án 100. alkalommal került megrendezésre a VM4K Csütörtök esték programsorozata. Az est vendége **Dudás Viktor** filmszakértő volt, akivel Agárdi Gábor újságíró, a Pannon RTV igazgatóhelyettese beszélgetett a VM4K klubhelyiségében. A beszélgetés témája a magyar film volt.

Február 24-én a Kultúra és felelősség címet viselő beszélgetés vendége **Kisimre Szerda Anna** néptáncpedagógus, a Kodály Zoltán MMK elnöke volt, akivel Bakos Réka néprajzkutató és Patyerek Réka magyar nyelv és irodalom szakos tanár, néptáncos beszélgettek.

Március 3-án **Bálint Csaba** parfümőr volt a vendégünk, akivel Lackó Varjú Sára újságíró, szerkesztő beszélgetett pályáról, a parfümkészítés fortélyáról, alapanyagokról – emellett az estre ellátogatók ki is próbálhatták a különböző illatokat.

Március 17-én **Böjte Csaba** ferences rendi szerzetes, a jövőre 30 éve fennálló Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója volt a VM4K Csütörtök esték rendezvénysorozatának vendége.

A mindennapi élethelyzetek történetei ferences derű kíséretében tanulságos és üdítő gondolkodnivalóvá, lélekhangolóvá váltak mindannyiunk számára – volt aki Gyuláról, Moholról és Óbecséről is ellátogatott az eseményre, így közel 300 résztvevő hallgathatta Csaba testvér gondolatait a teltházas Palicsi Magyar Művelődési Központban.

Április 7-én **dr. Szabó Zsombor** építészmérnököt, szerzőt, Szabadka város korábbi főépítészét köszönthettük a VM4K klubhelyiségében, aki *Szabadka, a sztyeppei város* címmel tartott előadást. Az előadás során szó esett a város földrajzi, azon belül a vízrajzi és domborzati elemeiről. Az egykoron bővizű sajátosságokkal rendelkező települést mára szárazság fenyegeti. Szabó Zsombor elmondta, hogy azok a szemfüles emberek, akik nyitott szemmel járnak a város utcáin, olykor megláthatják a város geomorfológiai fejlődésének régmúlt nyomait.

Május 5-én **Jódal Rózsa** Szirmai Károly Irodalmi és Magyar Életfa Díjjal kitüntetett író, Börcsök Erzsébet lánya volt vendégünk, akivel *Lovas Ildikó* József Attila-, Híd Irodalmi Díjjal és Pro Urbe díjjal kitüntetett író beszélgetett, *Börcsök Erzsébet, egy vajdasági magyar írónő* címmel.
Május 12-én **Miroslav Jovančić** festőművésszel, zenésszel beszélgetett Kucor Tamara művészettörténész, a szabadkai Kortárs Galéria kurátora. A beszélgetés címe: *Kép és hang* volt.
November 3-án **Sagmeister Ernő**, a Sagmeister Borászat tulajdonosa volt a vendégünk, akivel Fejős Csilla újságíró-rendező beszélgetett. A VM4K-ba látogató érdeklődőknek igazán élménydús estében lehetett részük, a közönség kérdései után borkóstolóra vártuk a kedves jelenlévőket. Borász vendégünk nemcsak mesélt organikus és adalékanyag-mentes borainak aromájáról és ízvilágáról, de lehetővé tette, hogy magunk is megtapasztaljuk a díjnyertes Furmint és Kadarka különleges ízét.
A november 10-i alkalom egy kicsit más volt, mint a többi: ezúttal fiatal vajdasági magyar sportolókat láttunk vendégül egy kerekasztal-beszélgetés erejéig. Eseményünkön **Nagy Szebasztián** és **Nemes Máté** birkózók számoltak be eddigi sikereikről és a világbajnoki címhez vezető útjukról. A kiemelkedő eredményeket elért hazai sportolókkal Kállai Göblös Nikoletta és Tóth Tibor újságírók beszélgettek.
November 17-én **Rákay Philip** kommunikációs és médiaszakembert, producert láttuk vendégül a VM4K klubhelyiségében. *A magyar történelmi film lehetőségei* című beszélgetés moderátorai Orosz Ildikó újságíró-riporter és Agyánszki Máté történész voltak.

3.3.2. **Könyvbemutatók**

Június 23-án **L. Móger Tímea** költő, újságíróval újonnan megjelent Sajátfalu című verseskötete kapcsán beszélgettünk.
November 24-e alkalmával **Csinta Samu** erdélyi újságíró és szerző volt a vendégünk, akinek nagysikerű kötetei, az Erdély újranemesítői, illetve az Arisztokraták honfoglalása kerültek bemutatásra, melyek tíz erdélyi főnemesi család sorsát követik nyomon a román kommunizmus utáni időszakban. Csinta Samuval Agárdi Gábor főszerkesztő beszélgetett az erdélyi arisztokrácia történetéről, eloszlatva a kizsákmányoló erdélyi nemesekről szóló téveszméket. Csinta Samu Sepsiszentgyörgyön született 1960-ban, az 1989-es rendszerváltás óta újságíróként tevékenykedik. Az Arisztokraták honfoglalása a 2014-ben megjelent, az erdélyi arisztokrácia újrakezdett történetéről szóló első kötetének folytatása.

December 16-én **Aaron Blumm: Ki ölte meg a Török Zolit?** című új regényének könyvbemutatójára került sor, amely során Maurits Ferenc képzőművész könyvben megjelent illusztrációit is megtekinthette a közönség. Az est moderátora Bicskei Gabriella prózaíró, a kötet szerkesztője volt.

3.3.3. Színházi előadások

Rendhagyó alkalommal nyitottuk meg a Csütörtök esték elnevezésű programsorozatunkat a 2022-es évben, ugyanis január 20-án 19 órai kezdettel a ***Maradok maradni*** című előadást láthatták nézőink a vARTklub csapatának előadásában, a magyar kultúra napjának alkalmából. A vendégjátékra a Szabadkai Népszínház Jadran színpadán került sor.

Az előadás ötlete Weöres Sándor: Talizmán című verséből alakult ki, ez ihlette meg az alkotókat, ennek a versnek egyik sorából a darab címe is: Maradok maradni, amely az elmenni vagy maradni a szülőföldön témáját járja körül. Tartalmát irodalmi anyagokon kívül saját szövegek és dokumentarista élettörténetek alkották. A rövidebb-hosszabb, egymáshoz lazán kapcsolódó jelenetekből álló előadás az otthonhoz való kapcsolatról mesélt, illetve, hogy mennyire hiányoznak azok, akik elmentek. Az előadásban, amelyet Crnkovity Gabriella állított össze és rendezett, László Juditot, Szalai Bencét, Ozsvár Róbertet és Crnkovity Gabriellát láthattuk.

2022. február 17-én az ***Abigél titkai – töredékek az írónő életműveből*** című előadást láthatták a nézők Piros Ildikó Kossuth- és Jászai Mari-díjas érdemes művész előadásában, a Kosztolányi Dezső Színház színpadán.

Piros Ildikó, sok színházi és filmes szerepei mellett Szabó Magda: Abigél című regényének filmadaptációjában nyújtott Zsuzsanna testvér-alakításával sokunk szívébe zárta magát. A művésznő ragyogó színpadi jelenléte tele volt eleganciával, kedvességgel és varázslattal.

Az előadás során töredékeket hallhattunk Szabó Magda rendkívüli életéből, gyermekkoráról, családjáról, szüleivel ápolt szoros kapcsolatáról és férjéhez, Szobotka Tiborhoz fűződő viszonyáról. Piros Ildikó több karaktert megszemélyesítve felvillantotta az írónő életútjának további legjelentősebb eseményeit is. A különösen bensőséges hangulatú előadói est során a művésznő Szabó Magda kiemelkedő alkotásaiból idézett – többek között az Abigél, a Katalin utca, a Für Elise, Az ajtó című regényekből hangzottak el részletek, valamint Piros Ildikó beavatta a közönséget az *Abigél* című film születésének titkaiba és Szabó Magdához fűződő barátságába is.

Március 31-én, április 1-én és 2-án Fabók Mancsi Bábszínháza minden korosztály számára hozott egy-egy előadást: az **Azért a kis bolondságért... magyar népi pajzánságok** című a felnőtteknek szóló, **A háromágú tölgyfa tündére** az iskolásoknak, **A székely menyecske meg az ördög** pedig az óvodásoknak szóló előadások voltak. Fabók Mariann varázslatos bábvilágát a legkisebbektől a felnőttekig mindenki élvezte.

Június 9-én tekinthették meg a nézők **Dobri Dániel: Egy másik Róma** című kamaraoperát a VM4K klubhelységében. A darabot, melynek rendezője Blaskó Borbála, a KultúRecept Produkció társulatának előadásában láthattuk. A darab egy Férfi és egy Nő szerelmi történetét mutatja be a közös fiatalkori római utazástól kezdve a szakításon át az időskorig, halálig. A történet drámaisága abban rejlik, hogy az ötvenes évek elkeserítő körülményeinek ellenére is mindannyian a hazatérést választották a nyugat-európai élet helyett.

3.3.4. Koncertek

Március 24-én került megrendezésre a Szabadkai Zeneiskola koncerttermében a ***Vajdaság mikrokozmosza*** című koncert, melynek előadói dr. Vitkay-Kucsera Ágota koncert- és operaénekes, rendes egyetemi tanár, valamint mgr. Jelena Simonović-Kovačević zongoraművész, egyetemi docens voltak.

Június 9-én **Flavio Apró** gitárestjét hallhattuk a VM4K udvarán. A vajdasági felmenőkkel rendelkező, neves brazil gitárművész és tanár az egyik legismertebb brazil zenekutató, több kiadott lemezzel, könyvvel és számos publikációval. Emellett a németországi székhelyű Hermann Hauser Gitáralapítvány producere és dél-amerikai képviselője is.

Június 30-án a **Révész Richárd Latin Jazz Quartet** zenekar koncertjét hallhatták a VM4K szervezésében a palicsi Vigadó teraszán. A koncertre látogató közönség méltán számíthatott az improvizációkban, virtuóz hangszeres megoldásokban gazdag, mégis könnyen befogadható és élvezetes jazz kedvelőinek érdeklődésére.

Szeptember 15-én újraindult a nyári szünet után a *Csütörtök esték* programsorozata, amely alkalmával a **Les Filles** nevű óbecsei lányegyüttes zenélt. Zenés estjük első felében angol nyelvű retro dalokat, pop, rock- és blueszeneszámok feldolgozásait hallhattuk, míg a koncert második felében közismert magyar dalok is felcsendültek.

November 27-én a **Szekszárdi Gitárkvartett** szórakoztatta a VM4K közönségét. Koncertjükön saját dalszerzemények, illetve spanyol, dél-amerikai, és görög zeneszámok is felcsendültek. Az

estet egy vidám spanyol dallammal, a Morena me llaman című szerzeménnyel nyitották meg a művészek.

December 1-jén tartottuk meg a VM4K **Mikulás-váró koncert**jét. Az eseményen a Mikulás és két krampusza mellett fellépett a Mécsvirág zenekar, amely megzenésített versekkel és ismert dalocskákkal varázsolt igazi téli hangulatot a színházterembe. A zenekar tagjai: Baráth Hajnal Anna, Verebes Krnács Erika és Zsoldos Ervin igazán emlékezetes programmal lepték meg a gyermekeket, akik nagy tapssal köszönték ezt meg.

December 8-án a **Blue** zenekart láttuk vendégül a Kosztolányi Dezső Színház színpadán. A bluest és rokon műfajokat játszó együttes immár majdnem másfél évtizede zenél együtt, pályafutásuk során számos blues- és jazz-zenei fesztiválon léptek fel országszerte. A közismert bluesslágerek feldolgozásain kívül saját, angol nyelvű dalszerzeményekkel is színesítették az esten zenei repertoárjukat.

3.4. VM4K FILMKLUB

A VM4K 2022. februárjától havonta egy csütörtökön magyar filmklasszikusokat vetít, amelyeket főként a Magyar Filmintézet Archívuma bocsájt a rendelkezésünkre, illetve kortárs produkciókat is bemutattunk, amelyeket tehetséges vajdasági alkotók készítettek. Az elmúlt évben nyolc alkotást láthattak a nézők, a következő programbontásban:

február 10. – **Büntetőexpedíció** (1970, rendező: Magyar Dezső)

március 10. – **N.N. a halál angyala** (1970, rendező: Herskó János)

április 21. – **Moszkva tér** (2001, rendező: Török Ferenc)

május 19. – **Torzók** (2001, rendező: Sopsits Árpád)

június 16. – **Halálos tavasz** (1939, rendező: Kalmár László)

szeptember 22. – **Tantrum** (2021, rendező: Nagy Borús Levente), a filmvetítést követően a rendezővel L. Móger Tímea költő beszélgetett.

október 20. – **Szamárköhögés** (1987, rendező: Gárdos Péter)

december 22. – **Branka** (2021, rendező: K. Kovács Ákos) a filmvetítést követően a rendezővel és Oláh K. Tamás íróval Lackó Varjú Sára újságíró beszélgetett.

3.5. ZSINAGÓGA-KONCERTEK A VM4K SZERVEZÉSÉBEN

A 2022-es évben összesen négy koncertet szerveztünk a szabadkai zsinagógában, amelyek mindegyike színvonalas magyarországi előadók jóvoltából jöttek létre. A négy koncertet összesen 1950 néző látogatott el. Meg kell jegyezni, hogy a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ 2018-as alapítása óta – akkor még egyedüliként – szervez koncerteket a szabadkai zsinagógában, amelyek mindig nagy érdeklődés mellett jöttek létre. 2022-ben a Zsinagóga Alapítvány fenntartásával működő zsinagógában összesen 15 koncert valósult meg, így a megnövekedett kínálat csökkentő hatással volt a VM4K által szervezett koncertek látogatottságára is.

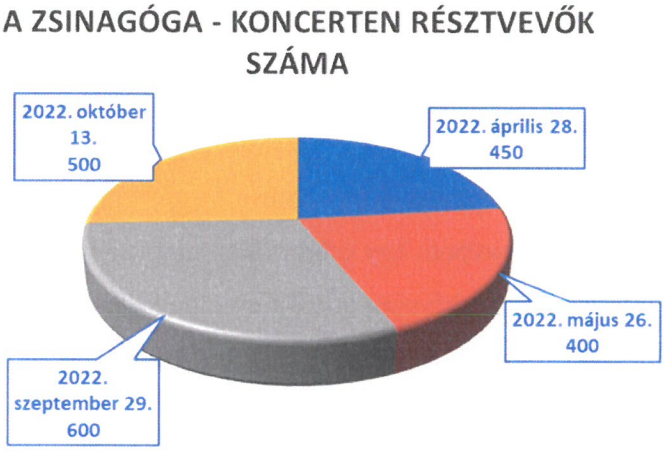

21. ábra:
A zsinagógában szervezett koncerteken részt vevő személyek számbeli kimutatása koncertenként

3.5.1. 2022. április 28. – A Szent Efrém Férfikar a cappella koncertje

2022. április 28-án (csütörtök) 19 órai kezdettel került sor a VM4K évadnyitó zsinagóga-koncertjére, amely során a Szent Efrém Férfikar a cappella koncertjét hallhatták a megjelentek.

A Szent Efrém Férfikar Magyarország legnépszerűbb vokális együttese, melyet 2002-ben alapított a Liszt Ferenc-díjas érdemes művész, Bubnó Tamás. Névadójuk Szír Szent Efrém (306-373), a bizánci egyház kiemelkedő himnuszköltője, akit kortársai a "Szentlélek hárfájának" neveztek. A Szent Efrém Férfikar kezdetben a bizánci rítusú kereszténység rendkívül változatos zenéjére specializálódott és ezzel a repertoárral ért el sikereket hazájában és külföldön egyaránt. A bizánci rítusú zenei hagyomány mellett az együttes zenei műsorának második fontos pillére a nagy magyar

zeneszerzők férfikarra írt művei lettek. A szabadkai koncerten felcsendültek a csengők, megperdültek a dobok és a nyolc férfihang betöltötte a zsinagógát. A közönség hallhatott görög nyelvű újévköszöntőt, motettát, kortárs és klasszikus műveket férfikarra átírva.

3.5.2. 2022. május 26. – A Budapest Klezmer Band koncertje a szabadkai Zsinagógában

2022. május 26-án (csütörtök) 19 órai kezdettel került sor a VM4K által szervezett Budapest Klezmer Band koncertjére a szabadkai zsinagógában. A telt házas koncerten felcsendült, felperdült és felharsogott a zongora, harmonika, harsona, klarinét és nagybőgő, elringatott az énekszó, a zenekar legismertebb dalai igazi életerőt és derűt sugároztak.

3.5.3. 2022. szeptember 29. – Myrtill és a Swinguistique évadnyitó koncertje a szabadkai zsinagógában

A nyári szünetet követően 2022. szeptember 29-én sor került a Myrtill és a Swinguistique koncertjére a VM4K szervezésében a szabadkai zsinagóga épületében.

Micheller Myrtill talán legsikeresebb és legnépszerűbb formációja a francia manouche swing muzsikát játszó Myrtill és a SWINGUISTIQUE. Az öt főből álló zenekar az eddig megjelent négy albumának legnépszerűbb dalaiból állította össze műsorát, francia, angol és magyar nyelvű dalokkal, Édith Piaf-sanzonok feldolgozásaival.

Ezúttal is megtelt a zsinagóga épülete minőségi swing- és jazz-zenét kedvelő közönséggel. Az est folyamán felcsendültek ismert francia, magyar, illetve angol könnyű, vidám és szívet melengető dallamok is. A zenekar többször is bevonta az est résztvevőit az ismerős dallamok éneklésébe.

3.5.4. **2022. október 13. – Kozma Orsi Quartet koncert a szabadkai zsinagógában**

Újabb koncerttel vártuk a könnyűzene kedvelőit 2022. október 13-án, mely során a Jazzy dalverseny különdíjas és Fringe Fesztivál szakmai díjas zenekar, a Kozma Orsi Quartet vendégszerepelt a szabadkai zsinagógában.

A Kozma Orsi Quartet a magyarországi és külföldi jazzélet meghatározó alakja, az együttes tagjai igazi zenei virtuózok, akik számos szakmai elismerésben részesültek pályafutásuk alatt. Koncertjükön saját dalszerzeményekkel kedveskedtek a jelenlévőknek, eddig megjelent lemezeik legismertebb dalait játszották, de ikonikus jazzslágerek feldolgozásai is felcsendültek az este folyamán.

3.6. GYERMEKFOGLALKOZÁSOK

4.6.1. Ringató

Ringató nevű foglalkozásunk a legkisebbeknek, a 0-3 éves korosztály számára kerül megszervezésre. Célja a babák és kisgyermekek magyar nyelvű nevelése dalokkal és mondókákkal. A résztvevők átélhetik a közös éneklés és játék élményét, hangszerjátékokkal, mondókákkal, dajkarímekkel ismerkedhetnek meg. A foglalkozás minden pénteken 17.30 és 18.00 óra között zajlott, Hardi Klemm Katalin vezetésével. A 2022-es év során összesen 226 gyermek látogatott el szüleivel, nagyszüleivel a foglalkozásra.

22. ábra:
A Ringató foglalkozás Facebook-eseményképe

4.6.2. Kerekítő

A Kerekítő nevet viselő foglalkozásunk a 0-3 éves kisgyermekeknek szól.

23. ábra:
A Kerekítő foglalkozás Facebook-eseményképe

A biztonságos korai kötődés, az érzelmi fejlődés és biztonság záloga – bizalmi, kapcsolatteremtő ölbeli játékok fél órában.

A heti rendszerességgel szerdánként megrendezésre kerülő foglalkozás élő népi hangszerjátékok, népdalok, mondókák, csúszdáztatás, ölbéli játékok és egyéb szórakoztató, egyúttal fejlesztő technikák megismertetésével várja az érdeklődőket. A foglalkozás vezetője Szakács Tamás volt. Az idei év novemberében indult a foglalkozás és a 7 alkalmon összesen 61 gyermek vett részt szüleivel.

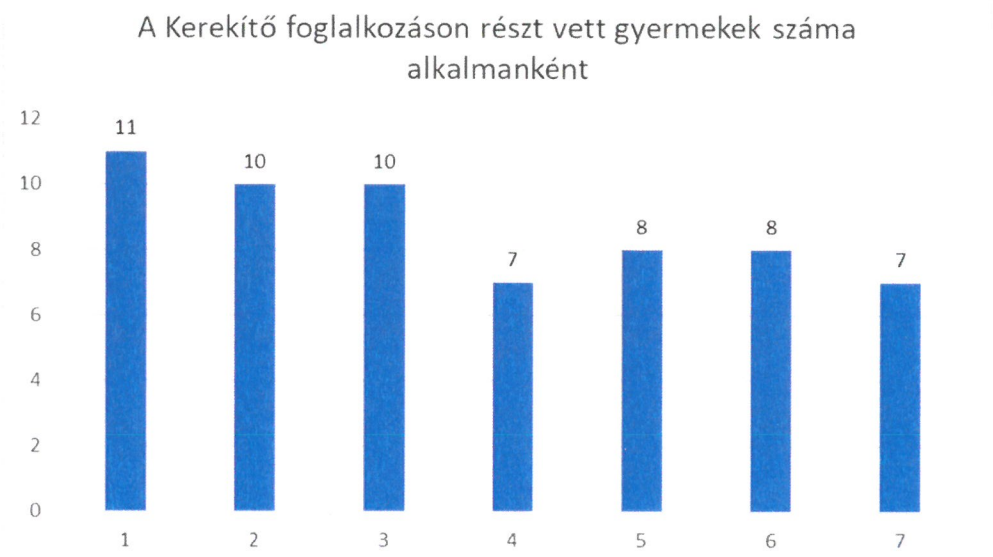

24. ábra:
A Kerekítő foglalkozás alkalmain részt vett gyermekek száma a 2022-es év folyamán

4.6.3. **Kézen Fogva – Fejlesztőkuckó**

A Kézen Fogva – Fejlesztőkuckó foglalkozás a 6-8 év közötti gyermekek számára ajánlott. Célja a különböző képességek (a figyelem, az összpontosítás, a türelem, a logikus gondolkodás) játékos módon való fejlesztése. A csapatmunka által fejlődik az együttműködés és az egymásra való odafigyelés is. A foglalkozás kéthetente szombatonként, 10:00 és 12:00 óra között került megszervezésre. Az óvodás, iskolaelőkészítős és kisiskolás gyermekekkel szakemberek foglalkoztak. A hatékony munka érdekében a foglalkozásvezetők különböző fajátékokat használtak, melyeket a Kockica Eco Toys nevű kisipari műhely biztosított. A foglalkozásvezetők Sutus Ágota, Sarnyai Mónika, Gajdos Karolina, Tilinkó Renáta és Csipak Szarapka Dóra voltak. A foglalkozáson összesen 94 gyermek vett részt, foglalkozásonként átlagosan 9-en.

25. ábra:
A Kézen fogva fejlesztőkuckó Facebook-eseményképe

26. ábra:
A Kézen fogva fejlesztőkuckó foglalkozásokon részt vevő gyermekek száma a 2022-es év folyamán

3.6.4. **Mesekuckó**

Mesekuckó- interaktív műhelyfoglalkozásunk 3-6, legfeljebb 8 éves korosztály számára ajánlott és minden második szombaton kerül megszervezésre, 10:00 és 12:00 óra között. A foglalkozás középpontjában a 100 magyar népmese áll.

27. ábra:
A Mesekuckó című gyermekfoglalkozás
Facebook-eseményképe

Minden alkalommal egy népmesét dolgoznak fel a foglalkozásvezetőkkel. A mesehallgatáson kívül a gyermekeknek lehetőségük van a történettel kapcsolatos mondókák, népdalok, kiszámolók, versek meghallgatására, valamint különböző páros, verseny-, illetve népi játékok eljátszására, mellyel a könnyebb megértést, befogadást segítik elő. A foglalkozás második felében kézműves műhelymunkára kerül sor, ahol a gyermekek elkészíthetik az adott történethez kapcsolódó kreatív tárgyat különböző technikákkal. A foglalkozás az adott népmese animációs változatának levetítésével zárul. A foglalkozásvezetők Szakács Tamás, Gyermán Andrea és Gubena Erika voltak. A foglalkozáson összesen 202 gyermek vett részt, foglalkozásonként átlagosan 15-en.

A 27. ábra szemlélteti a Mesekuckó foglalkozáson részt vett gyermekek számát foglalkozásonként. Megállapítható, hogy átlagosan 14–15 gyermek vett részt a foglalkozásokon, melyekből a 2022-es évben összesen 14 került megtartásra.

28. ábra:
A Mesekuckó foglalkozáson részt vevő gyermekek száma a 2022-es év folyamán

4.6.5. **Téged vár az öko-sarok! és Fedezd fel a tehetséged!**

A Téged vár az öko-sarok! nevű foglalkozásunkat 2022-ben összevontuk a Fedezd fel a tehetséged! nevű kézműves műhellyel, ezzel kibővítve a foglalkozás tevékenységi körét és életkori célcsoportját. A foglalkozás célja az 5-11 éves korú gyermekek természet- és környezettudatos nevelése, valamint a kreativitás, kézügyesség fejlesztése újrahasznosítással.

29. ábra:
A Téged vár az öko sarok című foglalkozás Facebook-eseményképe

A foglalkozás első részében a környezetvédelemhez, környezettudatos életmódhoz kapcsolódó témákat dolgoznak fel a gyermekek környezetmérnök vezetésével, a második részben pedig az adott foglalkozás témájához illeszkedő kézműves rész következik, mely során az újrahasznosítás és a környezettudatosság szellemében alkotnak a gyerekek, minden kedden 18.00 és 19.30 óra között. A foglalkozáson műanyag, papír és fém használati tárgyak újrahasznosításával készítenek a gyerekek valami újat. A foglalkozás vezetői 2022-ben Vinkó Tamás és Lukács Lilla voltak. Az elmúlt évben 32 alkalommal került sor a foglalkozásra, amelyen összesen 274-en vettek részt, átlagosan 8-an.

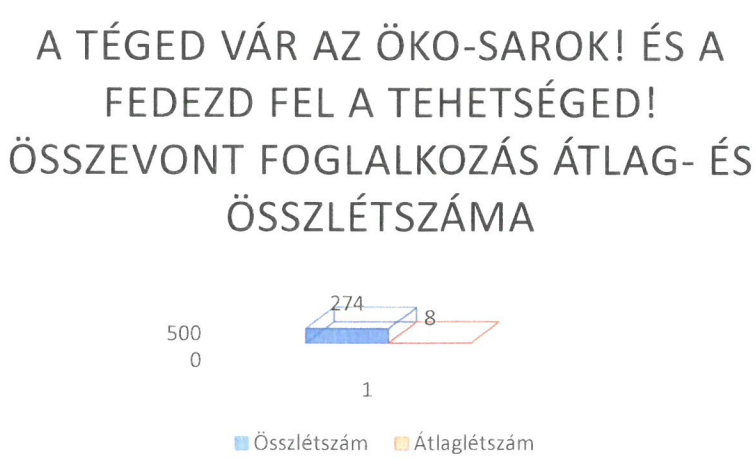

30. ábra:
A Téged vár az öko-sarok! És a Fedezd fel a tehetséged! című összevont foglalkozások résztvevőinek átlag- és összlétszáma

4.6.6. **Hej, tedd rá, most tedd rá**

A **Hej, tedd rá, most tedd rá!** foglalkozás heti két alkalommal, hétfőn és szerdán várta az óvodáskorú gyermekeket. A 60 perces foglalkozások célja az egyéniség pozitív élményekkel történő gazdagítása, a kreativitás fejlesztése, valamint a fizikai állóképesség növelése volt – mindez népzenei/néptáncos formában került megvalósításra. A foglalkozás vezetői Csizmár Rita, Szakál Nikolett és Szakács Tamás voltak. Az elmúlt évben 67 alkalommal került sor a foglalkozásra, amelyen összesen 913 gyermek vett részt.

31. ábra:
A Hej tedd rá, most tedd rá! című néptáncos foglalkozás Facebook-eseményképe

4.6.7. **Szerb nyelvi kurzus – Csantavér**

2022-ben Csantavéren is folytatódott a 2021-ben megkezdett szerb nyelvi kurzusunk. A foglalkozás szombatonként két csoportban zajlott a csantavéri Hunyadi János Általános Iskola termében, másfél-másfél óra időtartammal. Az első csoport első és másodikos, míg a második csoport harmadik és negyedik osztályosok számára volt előlátva. A foglalkozás 2022 júniusában zárult. Célja az volt, hogy játékos módon, helyzetgyakorlatok és feladatok, népi játékok, dalok segítségével segítsen a gyermekeknek az államnyelv elsajátításában. További céljaink voltak, hogy megszüntessük a megszólalástól való félelmet, bővítsük a szókincset, a kommunikációs kompetenciát, beszéd-és szövegértést, növeljük az önbizalmat, hogy megismertessük más népek kultúráját, szokásait, hagyományait.

Az első és második osztályosok csoportjában a fő hangsúly a szókincsbővítésen, a szövegértés, a kommunikáció, a beszédkészség fejlesztésén, míg a harmadik és negyedik osztályosok csoportjában mindezek mellett a nyelvtanilag helyes beszéden és az írásmódon is volt.

Foglalkozásvezető: Bakos Árpád.

2022 folyamán megtartott foglalkozások: 16 alkalom csoportonként. A foglalkozáson részt vevő gyerekek összlétszáma 504 fő. Az első és második osztályosok csoportjában átlagosan 17 fő, a harmadik és negyedik osztályosok csoportjában átlagosan 15 fő vett részt a kurzuson.

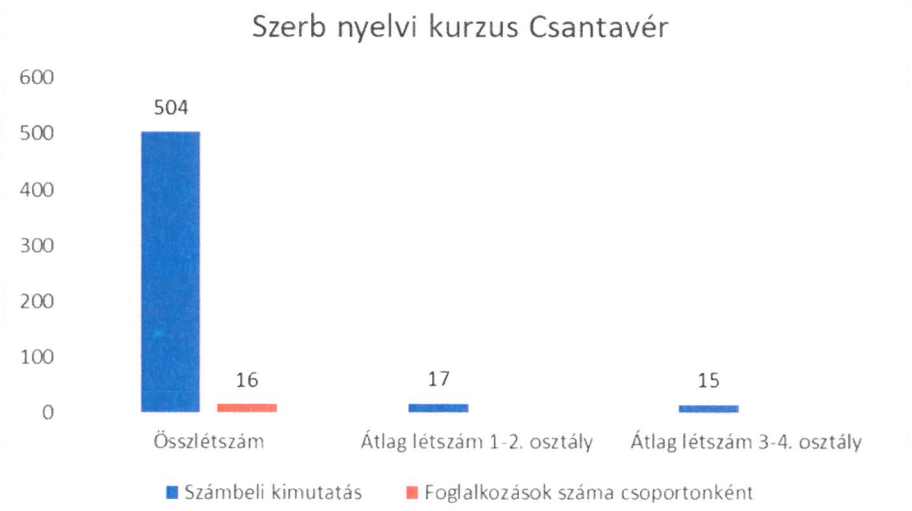

32. ábra:
A Csantavéren megszervezésre kerülő szerb nyelvi kurzus résztvevői számának kimutatása

4.6.8. **Szerb nyelvi kurzus**

2022. január 25-én ez évben is folytatódott a 2021 májusában útnak indított szerb nyelvi kurzus. 2022 júniusáig heti három alkalommal zajlottak a foglalkozások a VM4K épületében, amelyek másfél órás időtartamúak voltak. Két csoport nyílt az első és második osztályosok számára, egy pedig a harmadik és negyedik osztályos tanulók részére. Minden résztvevő heti egy alkalommal vett részt a foglalkozáson. 2022. szeptember 5-től egy csoport számára szerveztük meg a foglalkozást, heti egy alkalommal, minden hétfőn. Az eredetileg első és második osztályos résztvevők számára tervezett kurzuson harmadik és negyedik osztályos tanulók is szerettek volna részt venni, így nekik is biztosítottuk a részvételi lehetőséget. A megoldást a differenciált munka jelentette, így minden korosztály a maga szintjén sajátíthatja el az épp aktuális témát.

A foglalkozás fő célja, hogy játékos módon, helyzetgyakorlatok és feladatok, népi játékok, dalok segítségével segítsen a gyermekeknek az államnyelv elsajátításában. További céljaink, hogy megszüntessük a megszólalástól való félelmet, bővítsük a szókincset, fejlesszük a beszédkészséget, a beszéd-és szövegértést, növeljük az önbizalmat, hogy megismertessük más népek kultúráját, szokásait.

Az első és második osztályosok csoportjában a fő hangsúly a szókincsbővítésen, a szövegértés, a kommunikáció, a beszédkészség fejlesztésén, míg a harmadik és negyedik osztályosok csoportjában mindezek mellett a nyelvtanilag helyes beszéden és az írásmódon is van.

Foglalkozásvezetők: Gyermán Andrea, Szalai Andrea, Gubena Erika.

2022 folyamán megtartott foglalkozások: 70 alkalom. A résztvevők összlétszáma 700, átlaglétszáma foglalkozásonként 10 fő volt.

33. ábra:
Szabadkán a 2022-es év folyamán megszervezésre kerülő szerb nyelvi kurzus diákjainak létszámbeli kimutatása

4.6.9. Gyere! – élménypszichológiai műhely

2022. február 24. és március 17. között ötalkalmas élménypszichológiai műhelyre vártuk az 5-8. osztályos tanulókat este 18.00 és 19.30 között a VM4K-ba. A *Gyere!* elnevezésű foglalkozáson résztvevő gyerekek megtanulhatták, hogyan kapcsolódjanak saját érzelmeikhez és egymás gondolataihoz. Pszichológus szakmunkatársunk közreműködésével megismerkedhettek különféle gondolkodásmódokkal és érzelmekkel, megtapasztalhatták a közösség erejét.

A másfél órás élménypszichológiai műhelyen változatos játékokkal és feladatokkal vártuk hétről hétre az érdeklődőket. A járványügyi szabályok betartásával kis fős csoportokban zajlottak a foglalkozások. Foglalkozásvezető: Turu Rebeka pszichológus.

34. ábra:
A Gyere! Című önismereti foglalkozás Facebook-eseményképe

35. ábra:
A Gyere! nevű foglalkozás egyik feladatán dolgoznak a jelenlévők.

3.7. FELNŐTTFOGLALKOZÁSOK

4.7.1. Nyolchetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató Program

A 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató Program, amely eredetileg az Egyesült Államokból származó cselekvésprogram, abban segíti a gyászoló személyeket, hogy képesek legyenek azonosítani feldolgozatlan veszteségeiket, a cselekvésprogram feladatainak megismerése és elvégzése által egy élethosszig tartó eszközt kapjanak a kezükbe, amellyel az életük során szembekerülő veszteségeik feldolgozását segíthetik. Az önsegítő módszer célja az érzelmi izoláció feloldása intenzív érzelmi veszteséget átélt személyek esetében, továbbá a gyásszal, a gyászfeldolgozással kapcsolatos ismeretek megfelelő átadása. Mindezek mellett a cselekvésprogram keretein belül a személyes gyászfeldolgozást akadályozó tényezők felismerése, ezek feloldása, az elakadását befolyásoló viselkedésmintázatok azonosítása és a jelentős érzelmi kapcsolat beteljesítése válik központi feladattá. A Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató Programot specialistaként a Gyászfeldolgozás Módszer® Magyarország Központ által végezte a foglalkozásvezető a VM4K intézményi támogatásával.

Foglalkozásvezető: Dr. Klinovszky Andrea a VM4K munkatársa, sport szakpszichológus, Gyászfeldolgozás Módszer® specialista.

36. ábra:
A Gyászfeldolgozás Módszer Támogató csoport Facebook-eseményképe

Szabadkán két egymástól független 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató program indult 2022 októberében. Az első csoport hétfőnként, a második csoport keddenként találkozott a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató-és Kulturális Központ (VM4K) épületében. A végleges létszám mindkét csoport esetében 8 fő volt. A csoportfoglalkozásokra késő délutáni időpontokban került sor 18 órai kezdettel és átlagosan 1 óra 50 percig tartottak az alkalmak. Mivel a veszteségeknek többféle formája létezik, ezért a gyászfeldolgozás programba sem minden személy haláleseti veszteség miatt érkezett, hanem voltak, akik válás, bizalomvesztés, magzat elveszítése miatt kerestek szakmai segítséget (lásd 12. ábra). A résztvevők nemi megoszlása tekintetében mindkét csoport esetében a nők többségben voltak (lásd 13. ábra).

37. ábra:
A leggyakoribb veszteségtípusok, amelyekkel a személyek jelentkeztek a 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató programba

A 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató program első alkalmán tisztáztuk a csoportfoglalkozásokhoz kapcsolódó kereteket, tudnivalókat, megegyeztünk a bizalmas légkör biztosításához szükséges feltételekben és sor került a szerződéskötésre, amelynek során minden személy kézhez kapott egy *Általános Szerződési Feltételeket* tartalmazó űrlapot a specialista elérhetőségeivel, illetve írásban vállalta a cselekvésprogram feltételeihez kapcsolódó pontokat és a megállapodási szerződés aláírásával megerősítette a program mellett való elköteleződését.

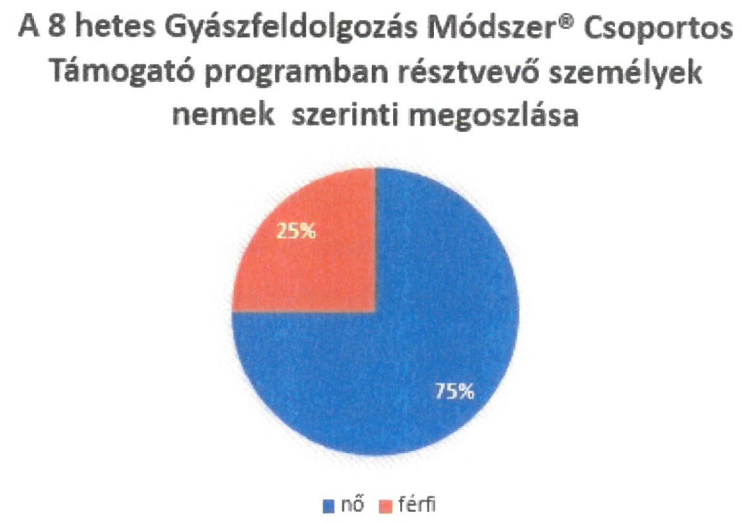

38. ábra:
A 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató programban résztvevő személyek nemek szerinti megoszlása

Mindezek mellett kiosztásra kerültek a cselekvésprogram elvégzéséhez szükséges kézikönyv fénymásolatai (*John W. James – Russel Friedman: Gyógyulás a gyászból - Hogyan dolgozzuk fel szeretteink halálát, a válást és más fájdalmas veszteségeket?*), amelyeket a VM4K ingyenesen biztosított a programban résztvevő személyek számára. Mindezek mellett a csoporttagok megismerték a Gyászfeldolgozás Módszer® körülíró technikáit és kitértünk az otthoni feladatok jelentőségére és fontosságára.

Az első két csopotfoglalkozás során nyitott volt a csoport, ez azt jelentette, hogy az első két alkalom erejéig lehetőség volt csatlakozni a csoporthoz, majd ezt követően zárt csoportként kezdett funkcionálni, tehát újabb tagok már nem csatlakozhattak a cselekvésprogramhoz.

A hétfői és a keddi csoport esetében a résztvevők mindig előzetesen jelezték esetleges távolmaradásukat az alkalomról. Hétről hétre elkötelezetten és lelkesen készültek az alkalmakra, mindig mindenki elkészítette az otthoni feladatát, így gördülékenyen tudtunk haladni a cselekvésprogrammal.

A 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató program hétfői csoportjának időpontjai: 2022. október 3., 10., 17., 24., 31., november 7., 14., 21. és egy plusz beiktatott időpont a Beteljesítő Levelek felolvasása miatt, amelyre november 28-án került sor.

A 8 hetes Gyászfeldolgozás Módszer® Csoportos Támogató program keddi csoportjának időpontjai: 2022. október 4., 11., 18., 25., november 8., 22., 29. és december 6.

4.7.2. **Tizenkét alkalmas Autogén Tréning relaxációs csoport**

Az Autogén Tréning relaxációs módszer az egészségügy, sport, pszichoterápia, oktatási intézmények és különböző önismereti terápiák terén is széles körben alkalmazott technika. Az Autogén Tréning fő célja segíteni a stressz csökkentését és a testi, lelki, szellemi jóllét elérését. A belső passzív koncentráció révén alvás határán lévő relaxált állapotba kerül a személy, így megfelelő gyakorlást követően az elme képes lesz befolyásolni testünk önregulációs rendszerét, amely a keringést, szívritmust és légzést is kontrollálja. Az Autogén Tréning lehetővé teszi a stressz és feszültség kezelését, a pszichoszomatikus tünetekkel rendelkező személyek panaszainak enyhítését, illetve a belső egyéni öngyógyító folyamatok mozgósítását. Pszichoterápiás célú Autogén Tréninget olyan terapeuták vezethetnek csak, akik orvosi, pszichológusi végzettséggel rendelkeznek.

Foglalkozásvezető: Dr. Klinovszky Andrea a VM4K munkatársa, sport szakpszichológus, Gyászfeldolgozás Módszer® specialista.

39. ábra: Az Autogén Tréning – relaxációs csoport Facebook-eseményképe

Az első csoportfoglalkozás során a csoporttagok megismerkedtek egymással, mindenki elmondta röviden, hogy mi okból jelentkezett az Autogén Tréningre és egyénenként körbejártuk azt, hogy mit szeretnének elérni a relaxációs módszer elsajátítása révén, továbbá megfogalmazásra kerültek az egyéni és csoportos célkitűzések. Ezt követően bemutatásra került a feszülés és ellazult izomállapot közötti különbségek felismeréséhez kapcsolódó technika és kipróbálhatták az

Autogén Tréning alapgyakorlatát. Az első alkalom során került sor a szóban való szerződésre és a főbb kérdések, dilemmák átbeszélésére is. Mindenki vállalta az Autogén Tréning beépítését a saját életritmusába és hétköznapi tevékenységeibe. Az otthon tapasztalt élményekről naplót kellett vezetniük, amelyeket minden héten részletesen átbeszéltünk. Mindezek mellett kitértünk az alapvető technikai mozzanatok átbeszélésére és a gyakorlatok helyes végzésével kapcsolatos tudnivalókra. A provokatív kérdések, amelyeket minden egyes alkalom után felírattam a csoporttagokkal, azt a célt szolgálták, hogy segítsék elkerülni a relaxációk során tapasztalt élmények felszínes kezelését és lehetőséget adjon mélyíteni az egyén önismereti szintjét.

4.7.3. A tizenkét alkalmas Autogén Tréning relaxációs csoportok Topolyán

A 12 alkalmas Autogén Tréning relaxációs csoportba Topolyán összesen tizenegy személy jelezte részvételi szándékát, végül azonban 10 fő csinálta végig a programot. A csoportfoglalkozásokra a Topolya Község Múzeumának épületében került sor szerdánként 18 órai kezdettel. A foglalkozások átlagosan 1,5-2 órát tartottak.

A Topolyán szervezett Autogén Tréning relaxációs csoportfoglalkozásokra 2022. október 5-én, 12-én, 19-én, 26-án, november 2-án, 9-én, 16-án, 23-án, 30-án és december 7-én, 14-én és 21-én került sor. A foglalkozásokon a 10 fő közül kilencen mindig jelen voltak az alkalmakon. Ha 1-1 alkalom során valaki hiányzott, az mindig előzetesen szólt, ha nem tudott eljutni a foglalkozásra. Ez az esetek többségében a hiányzás oka valamilyen egészségügyi gond vagy betegség volt. A résztvevők az alkalmakra pontosan érkeztek, lelkiismeretesen végezték az otthoni relaxációs gyakorlatokat és a feladott otthoni feladatokat. A csoportfoglalkozásokon aktivitás volt megfigyelhető és tapasztalható. A foglalkozást Dr. Klinovszky Andrea a VM4K munkatársa, sport szakpszichológus, Gyászfeldolgozás Módszer® specialista vezette.

4.7.4. A tizenkét alkalmas Autogén Tréning relaxációs csoportok Zentán

A 12 alkalmas Autogén Tréning relaxációs csoportba Zentán összesen tíz személy jelezte részvételi szándékát és mindenki végigcsinálta a programot. A csoportfoglalkozások csütörtökönként 18 órától zajlottak a Zentai Alkotóház épületében. A foglalkozások átlagosan 1,5-2 órát tartottak. A résztvevők a foglalkozásokra pontosan érkeztek, lelkiismeretesen végezték az otthoni relaxációs gyakorlatokat és az otthoni feladatokat.

A Zentán szervezett Autogén Tréning relaxációs csoportfoglalkozásokra 2022. október 6-án, 13-án, 20-án, 27-én, november 3-án, 10-én, 17-én, 24-én és december 1-jén, 8-án, 15-én és 22-én

került sor. A foglalkozásokon minden személy rendszeresen részt vett. Hiányzás esetén mindig előzetesen jelezték távolmaradásukat. A távolmaradások oka általában valamilyen átmeneti egészségügyi gondra volt visszavezethető.

A foglalkozást Dr. Klinovszky Andrea a VM4K munkatársa, sport szakpszichológus, Gyászfeldolgozás Módszer® specialista vezette.

4.7.5. A 2023 januárjában tervezett Autogén Tréning relaxációs csoportokhoz kapcsolódó előzetes konzultációk és explorációs interjúk

Ahhoz, hogy 2023 januárjában a harmadik Autogén Tréning relaxációs csoport is elindulhasson, a jelentkezőknek egyenként előre egyeztetett időpontokban részt kellett venniük egy előzetes konzultáción és exploráción alapuló interjús beszélgetésen. Ezen felmérések lényege, hogy kiszűrhetővé váljanak azok az egyének, akiknél esetleges kontraindikáció áll fenn a csoportfoglalkozáson való részvételhez (például: súlyos major depresszió, akut krízisszituáció, erőteljes testi betegség, stb.). Az anamnézis és explorációs interjúk csütörtökönként 15 óra 30 perc és 17 óra 30 perc között zajlottak a Zentai Alkotóház épületében. A következő dátumokon került sor előzetes konzultációkra: 2022. október 27., november 3., 10., 17., december 1., 8., és 15. Egy személy, aki a november 3-i időpontra volt beírva, nem jelent meg a konzultáció napján. A legtöbb személy az Autogén Tréningre szorongásoldás, stresszkezelés, pszichoszomatikus tünetek oldása, alvászavar és önfejlesztés/önismeret miatt jelentkezett (lásd 3. ábra).

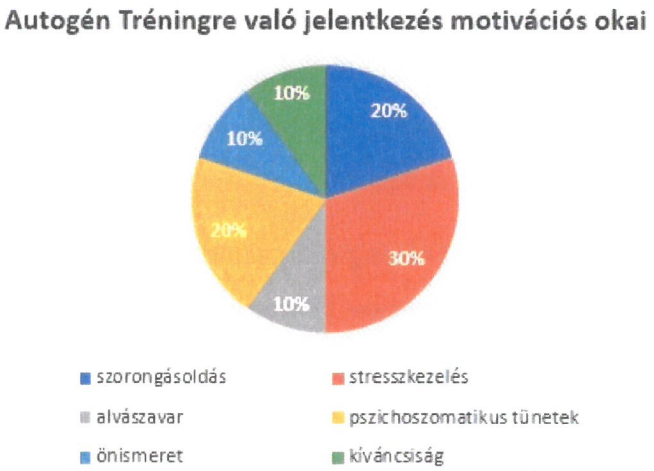

40. ábra:
A leggyakoribb motivációs okok, amelyek miatt a személyek jelentkeztek az Autogén Tréning relaxációs csoportba

4.7.6. **Lélek-emelő**

A Lélek-emelő csoportos foglalkozás felnőtteknek kéthetente szerdánként került megszervezésre a VM4K épületében. Célja az emberi lélek megismerése, az életünket irányító értékekről való elmélkedés, különböző életvezetési témákban való elmélyülés, valamint ezeknek az evangéliumi szakaszok tanításai mentén való megvitatása volt. A foglalkozás első részében a foglalkozásvezetők elmélkedésére, utána pedig a témával kapcsolatos kérdések megvitatására, eszmecserére került sor. Foglalkozásvezetők: ft. dr. Horváth Endre hajdújárási-ludasi plébános, a Keresztény Értelmiségi Kör alelnöke és ft. mr. Balcsák Szilárd esperes-plébános.

A foglalkozás hét alkalommal került megrendezésre, témái pedig:

2022. szeptember 28.: Boldogság

2022. október 12.: A szeretet teljessége

2022. október 26.: Harag és megbékélés

2022. november 9.: Bizalom az aggodalom idején

2022. november 23.: „Az én békém"

2022. december 7.: Élet és halál

2022. december 21.: Karácsony

A foglalkozásokon részt vevők száma 13 és 23 közt mozgott, ami 18-as átlaglétszámot jelentett alkalmanként.

41. ábra:
A Lélek-emelő foglalkozás Facebook-eseményképe

4.7.7. **Adventi készülődés**

Az adventi készülődés jegyében immáron harmadik alkalommal – november 25-étől kezdődően – került megszervezésre családi kézműves-foglalkozássorozatunk. Az adventi időszakban péntekenként 17.00 és 19.00 óra között a VM4K klubhelyiségében, zene, jókedv, forralt bor, tea és mézeskalács kíséretében, szakmai segítséggel számtalan kézműves dísz és egyéb ünnepi kellék készült – az egész család bevonásával. A közös foglalkozásra nagymamák és unokák, szülők és gyermekek, testvérek és nagynénik is egyaránt ellátogattak.

42. ábra:
Az Adventi készülődés Facebook-eseményképe

Az adventi időszakot megelőző pénteken (2022.11. 25.) adventi koszorút, adventi naptárat és mécsestartót készíthettek a családok Godnics Teodóra, Gubena Erika és Vass Krisztina segítségével. A második műhelyfoglalkozás (2022.12.02.) keretében asztaldísz készítésére, gyertyaöntésre – és aki lemaradt adventi koszorú készítésére is! – volt lehetőség Baranyi Dolores, Bús Elvira és Godnics Teodóra szakmai útmutatásának kíséretében. A családok a harmadik találkozás során (2022.12.09.) ablakba való díszfüzéreket, kopogtatót és karácsonyfadíszeket terveztek, majd el is készítették azokat Godnics Teodóra, Gyermán Andrea és Mihók Renáta útmutatásával. Az adventi készülődés december 16-án zárult, amikor kopogtatóval, tobozból készülő angyalkával és karácsonyi narancsdekorral térhettek haza a családok. A foglalkozásvezetők ez alkalommal Márton Kovács Tímea, Mihók Renáta és Gubena Erika voltak.

Az adventi készülődés közel 200 embert mozgatott meg, a foglalkozásokon átlagban 44-en voltak jelen. A műhelymunkákhoz az alapanyagokat minden alkalommal a VM4K biztosította.

43. ábra:
Az adventi készülődésen részt vevő személyek száma foglalkozásonként

4.7.8. Háromalkalmas karácsonyi ünnepekhez kapcsolódó önismereti csoportfoglalkozás

A háromalkalmas karácsonyi ünnepekhez kapcsolódó önismereti csoportfoglalkozásra 2022. december 5-én, 12-én és 19-én került sor Szabadkán a VM4K épületében. A tréningek átlagosan 1,5-2 órát tartottak.

Foglalkozásvezető: Dr. Klinovszky Andrea a VM4K munkatársa, sport szakpszichológus, Gyászfeldolgozás Módszer® specialista.

Az első tréning a következő címet viselte: *Nem az számít milyen világ vesz körül bennünket, hanem hogy milyen világ él bennünk: Megérkezés a jelenbe, avagy a ma adománya.* A csoportfoglalkozás első alkalmán összesen 6 fő vett részt (2 férfi és 4 nő). A csoportfoglalkozás során érintettük a karácsonyi ünnepek pszichés és kulturális aspektusait. A résztvevők sajátélményt szerezhettek a tudatos jelenbe való visszatérés különböző gyakorlatai által. Ezen belül bemutatásra került a *mazsolameditáció*, amelyet a magyarországi Semmelweis Egyetem Mindfulness Központjában tanítanak. A tréningen résztvevők az Érzelmi Kreativitás fogalmával is megismerkedhettek, amely az érzelmi intelligenciával ellentétben egy olyan személyiségjellemző, amely segít a saját érzelmek árnyaltabb, újszerű, hatékony és hiteles

megélésében. Mindezek mellett lehetőség volt a validált személyiségteszt kitöltésére és a kapott eredmények közös átbeszélésére, amellyel az önismeretet igyekeztünk mélyíteni.

44. ábra:
A december 5-ei önismereti tréning Facebook-eseményképe

A csoportfoglalkozás második alkalmán az ünnepeket követő időszak pszichológiai sajátosságait jártuk körbe. A foglalkozás a következő címmel került meghirdetésre: *Nem az számít, milyen világ vesz körül bennünket, hanem hogy milyen világ él bennünk: A lelki erőforrások mozgósítása karácsonyt követően*. A tréningen összesen 6 fő vett részt (1 férfi és 5 nő). Ezen foglalkozáson egyrészt szó volt a lelki erőforrások mozgósításáról, a pszichológiai értelemben vett immunrendszer fogalmáról.

45. ábra:
A december 12-ei önismereti tréning Facebook-eseményképe

Különböző önreflexiós gyakorlatokkal igyekeztünk megközelíteni azt, hogy kinek mit jelentenek a célok, célállítás, elgondolkodtató kérdések mentén áttekintettük a 2022-es év hozadékait, tapasztalatait. Az elengedés képességéről és az új évbe való átlépés lehetőségeiről beszélgettünk önismereti vonatkozások mentén.

A csoportfoglalkozás harmadik alkalmára 2022. december 19-én került sor. Az esemény címe a következő volt: *Nem az számít, milyen világ vesz körül bennünket, hanem hogy milyen világ él bennünk: Gyógyító kapcsolataink.* Az önismereti csoportfoglalkozás fókuszában az egymásra hangolódás jelentőségéről volt szó és arról, hogy emberi kapcsolataink, a szociális háló milyen protektív jelleggel bír a lelki egészség megőrzésében.

46. ábra:
A december 19-ei önismereti tréning Facebook-eseményképe

A két korábbi csoportfoglalkozással ellentétben nemcsak önismereti, hanem társismereti kérdések is felszínre juthattak. Mindezt egy kevésbé hétköznapi program beemelésével igyekezett facilitálni a foglalkozásvezető, méghozzá úgy, hogy egy kutyatréner jelenlétében állatasszisztált gyakorlatokat csempészett a csoportfoglalkozásba, mivel úgy vélte, hogy egy-egy helyzetben, amikor a személyeket kibillentik a komfortzónájukból sokkal többet megtudhatnak a saját viselkedésükről és gondolkodásmódjukról. A sajátos helyzet pedig abban is kapcsolódott a korábbi alkalmak üzenetéhez, hogy ideje megérkezni a jelenbe, főleg családi programok, ünnepek, szeretteinkkel töltött közös idő során, ugyanis ezen kapcsolataink olyan értékek, ajándékok, apró csodák, amelyeket a posztmodern társadalomban élő személyek gyakran a hétköznapi rohanás miatt elmulasztanak tudatosítani önmagukban.

3.8. EGYÉB KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEK

3.8.1. Kiállítások

A VM4K *Csütörtök esték* elnevezésű rendezvénysorozatának június 2-i vendége dr. Silling István nyugalmazott egyetemi tanár, néprajzkutató volt, aki előadást tartott a Ferenc József öntöző- és hajózócsatorna kiépítéséről és a különleges sorsú Pannónia-szoborról. Az előadást Tomislav Dedović-Tomić alkalmi fotókiállítása tette színesebbé. Az esemény címe: ***Arany eső és Pannónia-szobor*** volt.

Szintén a VM4K *Csütörtök esték* programsorozatának keretén belül szeptember 30-án Radnai Fanni Abigél ***Szeptember végén – mobillal nem csak szelfizni lehet*** című kiállítására vártuk az érdeklődőket. A VM4K klubhelyiségébe látogatók a fiatal fényképész természetfotóit tekinthették meg, melyeket 13 és 15 éves kora között készített mobiltelefonjával. Vendégeink Ótos Anabella fényképész, valamint Kovács Pécskai Emese festőművész voltak.

December 16-én **Maurits Ferenc** képzőművész rendhagyó kiállítását tekinthették meg látogatók. A kiállítás anyaga Aaron Blumm: Ki ölte meg a Török Zolit? című regényének illusztrációiból állt.

3.8.2. Karinthy mint létállapot

2022. június 26-án, 19.00 órai kezdettel a Divine Comedy Company - Isteni Színjáték Társulat készülő, Verebes Ernő: KOPONYÁNK, KÖRÜLBELÜL (r.: Kálló Béla) című előadásának próbáját tekinthették meg az érdeklődők a VM4K udvarán, amelyet az alkotókkal való beszélgetés követett.

Az előadás, az alkotók meghatározása szerint drámai látlelet, Karinthy Frigyes: Utazás a koponyám körül című regénye nyomán készült. Az „Utazás…" Karinthy életre-halálra szóló kalandja saját valósága körül. Egy írói fej valósága, amiben igen furcsa dolgok történnek. De semmi baj: a nagy utazás során megszülető önismeret, ami a koponyából indul ki és oda is tér vissza néhány elegáns kör után, képes végteleníteni az amúgy végesnek ítélt életet. Az agytumor által előidézett új érzéki tapasztalatok, szomorúfűzről szállingózó szöszökként hullnak az író már-már kiásott sírjára, hogy aztán – halott híján – a temetés elmaradjon.

3.8.3. **Családi vasárnap**

2022. június 5-én a VM4K által megszervezésre került a *Pünkösdi rózsa, varázspálca – családi vasárnap a VM4K-ban* elnevezésű, egész napos, minden korosztálynak szóló rendezvénye.

11 órától rengeteg program várta a család apraját és nagyját székházunkban, ahol mindenki megtalálhatta a neki tetsző időtöltést. A délelőtti hangszerbemutatón izgalmas elfoglaltság volt a különféle hangszerek megszólaltatása. A pünkösdi király- és királynéválasztást sok játék és móka előzte meg, ezután pedig felnőttek és gyermekek lelkesen rophatták a táncházban. A pünkösdi hagyományokat felelevenítő programokat követően délután a közönség a varázslóiskolában tanulhatott különféle trükköket. Mindenkit elkápráztatott a bűvészműsor, ahol a nézők be is kapcsolódhattak a mutatványokba. A jókedvet fokozta a bohóc előadása, aki minden kisgyermek és szülő arcára mosolyt tudott csalni.

A nap folyamán sok más érdekesség is várta a látogatókat. Többféle kézműves foglalkozás közül választhattak kicsik és nagyok, a lufiszobrász szebbnél szebb alkotásokat adott ki a kezei közül, akik pedig arcfestésre vagy csillámtetoválásra vágytak, lehetőségük nyílt arra is.

Meglepetésként fagyizásra is sort keríthettek a résztvevők, amennyiben helyesen válaszoltak feltett kérdéseinkre.

A nap zárásaként a családok megtekinthették a Mátyás király és az aranyszőrű bárány című zenés táncelőadást a Kosztolányi Dezső Színházban.

Egész napos rendezvényünkre mintegy nyolcvan kisgyermek látogatott el hozzánk szüleivel.

2022-ben összesen 56 kulturális program valósult meg a VM4K szervezésében csütörtökönként – ebből 11 beszélgetés, 3 könyvbemutató, 6 színházi előadás, 7 koncert, 8 filmvetítés, 4 zsinagóga koncert és 17 egyéb kulturális program.

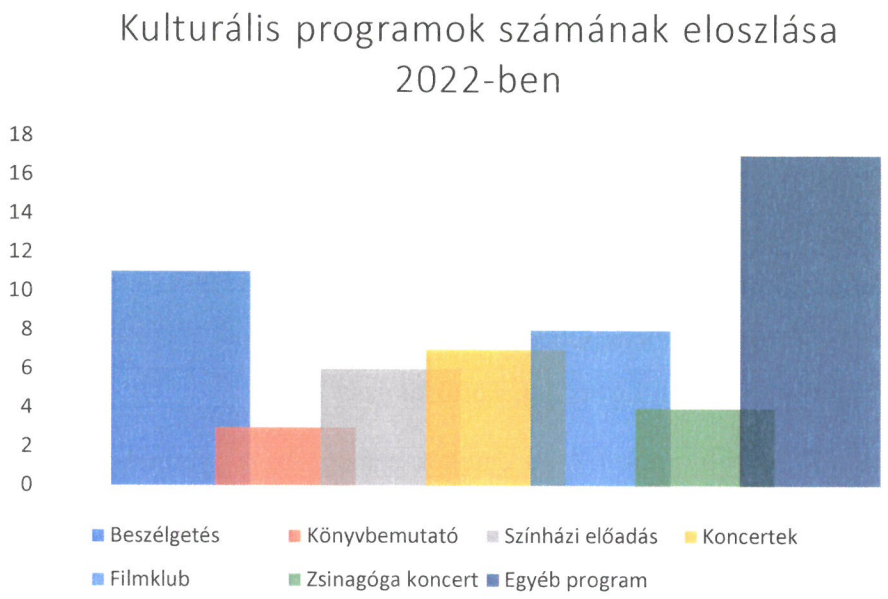

47. ábra:
A VM4K által szervezett kulturális programok száma 2022-ben

3.8.4. *Három királyfi, három királylány Mozgalom (Alapítvány)*

2022. március 22-én együttműködési megállapodást kötött a Szekeres László Alapítvány keretében működő önálló szervezeti egység, a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ (VM4K) és a Három Királyfi, Három Királylány Alapítvány. Az együttműködési megállapodás keretében az Alapítvány hozzájárul ahhoz, hogy a VM4K felhasználja, feltüntesse az Alapítvány megnevezését, logóját a különböző promóciós felületeken, egyúttal egymást partnerszervezenként feltüntessék a felek.

Az együttműködésen belül az első közös program az Gyereket a magasba! elnevezésű, az egész Kárpát-medencére kiterjedő eseménysorozat volt, melynek keretében a családalapítás és gyermekvállalás fontossága mellett való kiállás jegyében párhuzamosan több településen ugyanabban az időpontban a magasba emelték a gyermekeket. Az idei évben 2022. szeptember 24-én került sor. A VM4K vajdasági eseményéhez 8 szervezet csatlakozott, amelyek helyi szinten bonyolították le az emelést, s az ahhoz kapcsolódó kísérőrendezvényeket. A helyszínek a tömb- és a szórványmagyarság területeit is érintették.

A 2022. szeptember 24-i eseménysorozathoz a következő szervezetek csatlakoztak:

- Ady Endre Művelődési Egyesület, Magyarcsernye
- Anahitas – a nők és kismamák gondozója, Szabadka
- Az Újvidéki Magyar Oktatásért Projektum, Újvidék
- Bárka Maradéki Református Óvoda, Maradék
- Gyermekház, Újvidék
- Kuckó Gyermeksarok Civil Szervezet, Bezdán
- Than Fivérek Értelmiségi Kör, Óbecse
- Tiszagyöngye Művelődési Egyesület, Törökkanizsa

A számadatok tükrében több, mint 100-an emelték a magasba a gyermekeiket, illetve többen csatlakoztak a szervezésen kívül is az eseményhez.

Megdőlt a tavalyi gyermekemelési rekord: több, mint 45 településről 12.393-an csatlakoztak a felhíváshoz Kárpát-medence-szerte.

48. ábra:
A Gyereket a magasba! elnevezésű programhoz csatlakozó
személyek száma a Kárpát-medencében

A 2023-ban egy európai projekttel folytatódik a együttműködés az alapítvánnyal: egy Erasmus + programban való részvétel lesz, ahol más külhoni szervezetekkel közösen pályáz az Alapítvány – az egyedüli vajdasági partner az SZLA-VM4K. Az együttműködésen belül az innováció és jó gyakorlatok cseréje van a fókuszban, a téma: inklúzió. A partnerség formája: *Stratégiai partnerségek - kis léptékű együttműködések és nagy léptékű projektek* a programban részt vevő országok között (30-60 e eurós támogatás megosztva). Arányosított költségtervet kérnek. A nyertes pályázat

kihirdetésétől és a szerződés aláírásától számított 1 hónapon belül 80%-át az összegnek kifizetik, 20%-át a teljesítés utáni egy hónapban. A szervezők az előzetes egyeztetések alapján egy tábor és szakmai műhely szervezését + kiadványt – forrás esetén kutatást – láttak elő. Pontosított egyeztetések 2023 január közepén várhatók.

3.8.4. **Táncházak**

Táncházsorozatunk ebben az évben is megrendezésre került, melyet időnként tematikus alkalmakhoz is kötöttünk. Nagyon fontosnak tartottuk, hogy közelebb hozzuk a mai rohanó világ embereinek néphagyományainkat, népdalainkat, táncainkat, és mindezen belül közösséget kovácsolva szórakozhassanak együtt a jelenlévők.

A szabadkai Juhász zenekarral együtt valósítottuk meg ezeket a táncházakat, ahol ők a táncház ideje alatt a zenei kíséretről, a hiteles népi dallamok felcsendüléséről és azok szövegeinek megtanításáról is gondoskodtak.

Egy ilyen este mindig családi táncházzal kezdődött, ahová családokat vártunk, és így együtt kapcsolódhatott ki a család apraja-nagyja. Őket az ifjúsági korosztály fiataljai követték, ahol együtt mulattak, tanultak a Kárpát-medence több tájegységének táncaiból egy-egy alkalom során.

Ebben az évben 8 alkalommal került megszervezésre táncház épületünkben, ahol összesen 265 személy élvezte a magyar népzenét.

3.8.5. **Villámolvasás a gyakorlatban**

2020 ősze után 2022. május 21-én és 22-én 9.00 és 17.00 óra között immár második alkalommal ingyenes villámolvasás tanfolyam került megszervezésre a VM4K épületében Lantos Mihály egyetemi oktató és tanulásmódszertan-tréner vezetésével. A kétnapos hétvégi kurzus alkalmával a résztvevők a villámolvasás technikáját sajátíthatták el, melynek az alapja a könyv feldolgozása, ellentétben a hagyományos olvasással. Ez azt jelenti, hogy az olvasó nem sorról sorra halad, hanem a szöveg rendszerét érti meg és megkeresi a célja eléréséhez fontos információkat. E módszer eredményeképp több száz oldalnyi anyag dolgozható fel pár óra leforgása alatt. A tanultak a tanfolyam után bármikor felhasználhatók. A módszer nagy előnye, hogy későbbi alkalmazása nagymértékben megkönnyítheti a tanulási és a munkafolyamatot.

A képzés a VM4K földszinti előadótermében került megszervezésre. A kurzusra 18 személy regisztrált, amelyből 12 végezte el a képzést. A módszer elméleti részének feldolgozására az első

napon került sor, míg a tanfolyam második napján a résztvevők a gyakorlatba ültethették át az előző nap szerzett ismereteket Lantos Mihály vezetésével és útmutatásával. A résztvevők életkora és érdeklődési területe széles skálán mozgott. A képzésről pozitív visszajelzést kaptunk mind az előadó, mind a résztvevők szemszögéből.

3.8.6. **Külsős programok helyszínének biztosítása**

Székházunk egész évben a hét szinte minden napját teljes kapacitással működik, számos olyan nap van, amikor szinte az összes termünkben valamilyen program, foglalkozás van. Amikor mégis van arra lehetőségünk, olyan megkereséseknek is eleget szoktunk tenni, amely a szabad termeink használatára vonatkozik: jó szakmai kapcsolatot ápolunk a Kosztolányi Dezső Színházzal, akik 2022. november 25. és 30. között, amíg zajlott a Desiré Central Station Fesztivál, új, akkor még készülő előadásuk próbáit nálunk tartották, Hegymegi Máté rendezővel.

Hasonlóan jó szakmai kapcsolatot ápolunk a szabadkai Masterplast vállalattal, akik rendelkezésükre bocsájtottuk egy kétnapos továbbképzés idejére két termünket is.

3.8.7. **VM4K podcast**

A VM4K PODCAST program a Spotify kifejezetten podcastekre fejlesztett felületén, az Anchor oldalon található – ezáltal, keresés alapján egyúttal a Spotify oldalán is elérhető. A felület ingyenes, korlátlan mennyiségű podcast feltöltésére alkalmas. A VM4K honlapján a VM4K podcast, illetve a Facebook oldalán is elérhetők a podcastek – átirányított hyperlink formájában nyitja meg a kért podcastet. A hangfájlok mp3 formátumúak.

2021 novemberétől kezdődően egészen 2022. november 1-jével bezárólag 40 podcast található a felületen (a 2022-es évben 35).

A Facebookon való megosztáshoz külön statisztika tartozik. Itt a hirdetésekkel való adatok kerülnek kimutatásra.

Több, mint 33.000 elért ember 2022 januárjától 2022 novemberéig. Ez átlagban 6020-800 elért embert jelent podcastenként.

49. ábra:
A podcastek által elért személyek száma a 2022-es évben

A beszélgetéseket munkatársaink és külmunkatársaink végezték a következő személyekkel: László Sándor, Bús Atila, Csíkos-Pöttyös zenekar, Verebes Linda és Pindroch Csaba, Kónya Kovács Ottília és Rontó Márta, Móger Tímea, Antalovics Péter, Hajvert Ákos, Miroslav Jovancic, Njers Sanela, Tékiss Tamás, Arnold Ildikó, K.Kovács Ákos, Patyerek Réka, Molnár Edvárd, Vörös Árpád, Dudás Viktor, Filmklub, Piros Ildikó, Kisimre Szerda Anna, Bálint Csaba, Böjte Csaba, Vitkay-Kucsera Ágota, Fabók Mariann, Dr. Szabó Zsombor, Szent Efrém Férfikar, Jódal Rózsa, Ficand Csaba, Szabó Réka, Nemes Fekete Edit, Latyák Lóránt, Sebők Valéria, Pozsár Dániel,

Juhász Gábor, Mezei Erzsébet, Elor Emina, Kerekes Sándor, Agárdi Hajnalka, Micsik Béla, Szerda Árpád, Silling István, Bús Elvira, Engi Noémi, Hajnal Jenő és Tolnay Ilona.

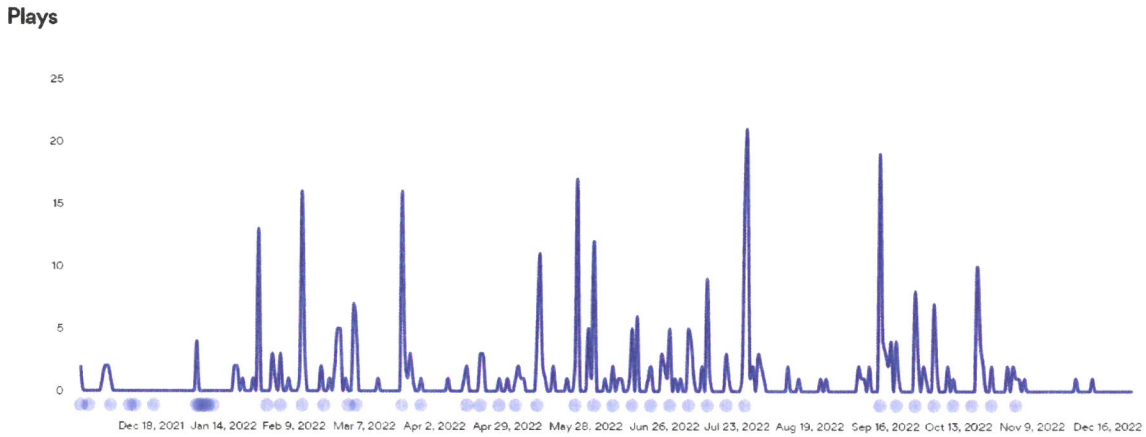

50. ábra:
A podcast epizódok hallgatottsága

A leghallgatottabb podcastek a következő vendégekkel készült beszélgetések: Ficand Csaba (átvarázsolt vasutak), Böjte Csaba, Dudás Viktor, Piros Ildikó, László Sándor, Agárdi Hajnalka, Silling István.

A hallgatók 96%-a szerbiai, 3% magyarországi, 1% USA.

Ha egy felhasználó többször nyitja meg az adott file-t, akkor azt egy megnyitásnak számolja a felület, nem duplázza. A felhasználok 90%-a számítógépről nyitja meg a podcasteket, nem pedig telefonról. Ezek az adatok hirdetés nélküli adatok, illetve csak azokat a számokat mutatja ki, akik közvetlenül az Anchor oldalán kattintottak rá a podcastre.

3.9. NYÁRHANGOLÓ FESZTIVÁL

A Nyárhangoló Fesztivált 2022. július 7. és 10. között első alkalommal szervezte meg a Szekeres László Alapítvány önálló szervezeti egységeként működő Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ, a vajdasági Palicson, a Palicsi-tó partján. Hosszú távra tervezett fesztiválunk helyszínének megválasztása nem véletlen: a tó partján lévő, a régióban egyedülálló népi szecessziós építészeti stílust őrző épületegyüttes, a Vigadó, a Női strand, a Bagolyvár, amelyek a fesztivál eseményeinek is otthont adnak, a közösség kulturális örökségének szerves része. Az általunk megálmodott fesztiváltartalom huszonegyedik századi módon szólította meg a közönséget, szórakozást, kikapcsolódást, kulturális élményeket nyújtva, ami által épített és szellemi örökségünket is újraértelmeztük. A fesztivál négynapos programja reggeltől estig a legváltozatosabb kínálatot nyújtotta a közönségnek: közéleti beszélgetésekkel, a kulturális élet aktuális, feszítő kérdéseinek megvitatásával, színházi kerekasztallal, filmvetítésekkel, akvarell-alkotótáborral, ennek alkalmi kiállításával, irodalmi programokkal – könyvbemutatók, irodalmi kiállítás –, gyermekprogramokkal és gyermekkoncertekkel, valamint komoly- és könnyűzenei koncertekkel, helytörténeti sétával vártuk a rendezvényre kilátogatókat.

A rendezvény nyolc helyszínen, különböző tematikák szerint csoportosítva zajlott: a tóparti sétányon vajdasági magyar kézműves alkotók és gasztro-kiállítók termékeit vásárolhatták meg az érdeklődők. A tóparti sétányon továbbhaladva, a Vitorlásklub székhelye utáni füves területre vártuk a legkisebbeket: gyermekfoglalkozások színes forgataga várta a gyermekeket. A Vigadó tanácstermében a színházi kerekasztal-beszélgetések, nagytermében pedig Eperjes Károly előadói estje kapott helyet, a Vigadó teraszán komolyzenei koncertek voltak minden délután. A Vigadó melletti kék váza körül csütörtökön és pénteken vajdasági festőművészek alkottak, akik alkotásait szombaton és vasárnap kiállítás keretén belül láthatta a közönség. A Női strand kávézójában közéleti beszélgetések voltak, a vajdasági magyar közösséget érintő legkülönfélébb témákban, valamint könyvbemutatók és irodalmi beszélgetések várták a helyszínen az érdeklődőket egyes fesztiválnapokon. Az Öko-központban Szabadkát és Palicsot érintő témájú filmeket vetítettünk, valamint a Déri Múzeum és a Debreceni Irodalom Házának közös irodalmi kiállítását nézhették meg az érdeklődők. A Nyári Színpad előterében minden este táncházzal vártuk a táncos kedvűeket, valamint vasárnap a Nyári Színpadon zártuk a fesztivált a Lehár és Kálmán operettgálaesttel. A Bagolyvárnál állítottuk fel a nagyszínpadot, ahol a délutáni gyermekkoncerteket és az esti könnyűzenei előadókat hallgathatta a közönség.

A Nyárhangoló Fesztivál kilencfős szervezői csapatát mintegy 34 fős csapat, Vajdaság minden helyszínéről érkező magyar fiatalokból álló önkéntesek segítették. A technikai és biztonsági személyzet hozzávetőlegesen 25 főből állt. A fesztiválon résztvevő foglalkozásvezetők, előadók, fellépők, alkotók összesen 305-en voltak, valamint 40 kézműves alkotó és gasztro-kirakodó, Vajdaság teljes területéről. A Nyárhangoló Fesztiválon összesen 413 fő vett részt szervezőként, önkéntesként és meghívott vendégként. A programok mindegyike ingyenes volt, szabadon látogatható, ezért pontos nézői adataink nincsenek – viszont az leszögezhető, hogy minden program iránt nagy volt az érdeklődés. Legnagyobb számban a július 7-i Halott Pénz koncertre érkeztek nézők – hozzávetőlegesen 5000 ember töltötte meg a palicsi Nagyparkot, valamint a fesztivál gálaestjére kíváncsi közönség, 1000 ember a Nyári Színpad nézőterét.

A fesztivál a MOL-Új Európa Alapítvány, valamint a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával jött létre.

A Nyárhangoló Fesztivál teljes, négynapos programjából füzet készült, a nyomtatotthoz képest pedig apróbb programváltozások is történtek. A megvalósult programok az online lapozóban találhatók: https://issuu.com/twoldesign/docs/programfuzet.

A továbbiakban részletesen ismertetjük a fesztivál programját napi lebontásban:

Első nap, 2022. július 7. (csütörtök)

14.00 Kirakodóvásár – vajdasági kézműves alkotók és gasztro-kiállítók kínálatával
Helyszín: Vigadó előtti sétány

14.00 – 18.00 Déri Múzeum – Debreceni Irodalom Háza: REJTŐzködő irodalom – Rejtő Jenő időszaki kiállítás és múzeumpedagógiai nyomozás 8-99 éves korig
Helyszín: Öko-központ

14.00 Mazsorett-bemutató és a Szabadkai Fúvószenekar felvonulása
Helyszín: Víztoronytól a Vigadóig

14.45 FESZTIVÁLMEGNYITÓ – beszédet mondott Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára
Helyszín: Vigadó előtt

15.00 – 16.30 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére: A költői színház lehetőségei
Vendégek: Oberfrank Pál színművész, a Veszprémi Petőfi Színház igazgatója, Pataki András rendező, dramaturg, a Soproni Petőfi Színház igazgatója, Szarvas József színművész, Verebes Ernő író, dramaturg
Moderátor: Balogh Tibor dramaturg, színikritikus
Helyszín: Vigadó, konferenciaterem

A beszélgetést követően Szarvas József, aki színházi munkái mellett a Tündérkert-mozgalom aktivistája is, a királyhalmi Petőfi Sándor Általános Iskola udvarában elültette Petőfi körtefáját. A körtefáról szóló legismertebb legenda szerint a költő e fa alatt szavalta el az *Egy gondolat bánt engemet* című versét, szinte megjósolva közelgő halálát. A körtefa, mint a költő életének egyik utolsó tanúja még a múlt század hatvanas éveiben is élt, vaspántokkal megerősítve. A helyiek egy oltóvesszőt levettek róla és mellé ültették. Abból metszett magának Kovács Gyula, a 2009-ben indult Tündérkert-mozgalom egyik alapítója, aki a Kárpát-medence pusztuló őshonos gyümölcshagyatékának megőrzését tűzte ki célul –, akitől Szarvas József kapta az oltványokat. A faültetés tisztelgés a Petőfi-bicentenárium előtt.

16.00 – 17.00 CENTRUM ÉS PERIFÉRIA – közéleti panelbeszélgetések: A hely szelleme
Vendég: Dankó Dénes vállalkozó, turisztikai szakértő, a Kárpát-medencei Turizmus Egyesület elnöke, Hajnal Virág Miniszterelnökség Nemzetpolitikai

Államtitkárságának stratégiai főosztályvezetője
Moderátor: Szerda Zsófia újságíró
Helyszín: Női strand
16.00 – 18.00 Gyermekfoglalkozások (arcfestés, csillámtetkó, meglepetés kézműves foglalkozások, játszósarok)
Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület
16.00 – 20.00 Művésznegyed – vajdasági művészek alkotótábora
Helyszín: Kék váza, Nagypark
17.00 – 18.30 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére: A polgári színjátszás öröksége I.
Vendégek: Bajza Viktória színművész, Póka Éva színművész, Szemerédi Bernadett színművész
Moderátor: Madár Anikó újságíró, szerkesztő
Helyszín: Vigadó, konferenciaterem
17.00 – 18.00 Varró Dániel: A szomjas troll – könyvbemutató
Vendég: Varró Dániel költő, műfordító
Moderátor: Galán Angéla műsorvezető, újságíró
Helyszín: Női strand
17.00 – 18.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (A-útvonal)
Gyülekező: Víztorony
17.00 – 18.00 Pom-Pom együttes: Petike, a rosszcsont manó mulatságot szervez
Helyszín: Bagolyvár, Nagyszínpad
Megjegyzés: a pályázat tervezett programtervéhez képest változás történt: Szalóki Ági Covid-megbetegedés miatt a koncertet megelőző napon lemondta a fellépést, őt helyettesítette a Pom-Pom zenekar.
19.00 – 20.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (A-útvonal)
Gyülekező: Víztorony
19.00 – 20.00 Budapest Saxophone Quartet koncert
Helyszín: Vigadó, terasz
21.00 – 24.00 Fényfestés
Helyszínek: Bagolyvár, Nyári színpad
21.00 – 22.30 Halott Pénz koncert
Helyszín: Bagolyvár, Nagyszínpad
22.00 – 24.00 Kézműves ital- és ételkóstoló
Helyszín: Nyári színpad előtere
23.00 – 24.00 Táncház a Juhász zenekarral
Helyszín: Nyári színpad előtere

Második nap, 2022. július 8. (péntek)

10.00 – 11.30 CENTRUM ÉS PERIFÉRIA – közéleti panelbeszélgetések:
A kulturális örökség újraértelmezése
vendég: dr. Orbán Balázs parlamenti és stratégiai államtitkár, miniszterhelyettes,

politikai igazgató, Pásztor István elnök, VMSZ

Moderátor: Kabók Erika újságíró, szerkesztő

Helyszín: Női strand

10.00 - 12.00 Játékos cserkészet

Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület

12.00 – 13.00 Vissza a természetbe

Vendég: Sarnyai Csaba hajóskapitány, Szeles Attila vadász, Krizsán Adél környezetkímélő termékek készítője

Moderátor: Lajkó Anett műsorvezető, Mohácsi Huba újságíró

Helyszín: Női strand

13.00 – 14.00 Sportpillanatok

Vendég: Fabó Ildikó futóedző, Ötvös Attila személyi edző, Rekecki Titusz asztaliteniszező, Varga Zoltán birkózó

Moderátor: Guba Éva újságíró, Kókai Mónika műsorvezető

Helyszín: Női strand

13.00 – 13.30 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére

Soltis Lajos beszélgetése Garay Bélával (1985, Vajdasági RTV)

Helyszín: Vigadó, konferenciaterem

13.30 – 15.00 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére

A polgári színjátszás öröksége II.

Vendég: Balogh Tibor dramaturg, színikritikus, Góli Kornélia dramaturg, Oláh Tamás teatrológus

Moderátor: Táborosi Margaréta koreográfus, rendező

Helyszín: Vigadó, konferenciaterem

14.00 – 15.00 Lelkünk súlya, életünk sója

Vendég: László Ágnes szociális munkás, babahordozási tanácsadó, Sági Miavec Anna pszichológus, Pap Ágota pszichológus.

Moderátor: Horváth Csaba újságíró

Helyszín: Női strand

14.00 Kirakodóvásár – vajdasági kézműves alkotók és gasztro-kiállítók kínálatával

Helyszín: Tóparti sétány

14.00 – 18.00 Déri Múzeum – Debreceni Irodalom Háza: REJTŐzködő irodalom – Rejtő Jenő időszaki kiállítás és múzeumpedagógiai nyomozás 8-99 éves korig

Helyszín: Öko-központ

15.00 – 16.30 Szabadka a filmvásznon – filmvetítés

Pacsirta (2021, r.: Paczolay Béla)

Helyszín: Öko-központ

15.00 – 16.30 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére

A polgári színjátszás öröksége III.

Vendég: Kovács Frigyes színművész, rendező, László Sándor rendező, színművész,

Venczel Valentin színművész, az Újvidéki Színház igazgatója
Moderátor: Balogh Tibor dramaturg, színikritikus
Helyszín: Vigadó, konferenciaterem
15.00 – 16.00 Egészséges étkezés, remek életérzés
Vendég: Berta Berényi Tímea táplálkozási tanácsadó, Komjáti Ivett dietetikus
Moderátor: Dédity Szuzana újságíró
Helyszín: Női strand
16.00 – 18.00 Gyermekfoglalkozások (arcfestés, csillámtetkó, kézműves foglalkozások, játszósarok)
Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület
16.00 – 20.00 Művésznegyed – vajdasági művészek alkotótábora
Helyszín: Kék váza, Nagypark
17.00 – 18.30 Az igazat mondd, ne csak a valódit - Eperjes Károly előadói estje
Helyszín: Vigadó, nagyterem
17.00 – 18.00 Szabadka a filmvásznon – filmvetítés
A magyar Olympiász (2018, r.: Zámborszki Ákos)
Helyszín: Öko-központ
17.00 Krausz Gábor: Családom és egyéb receptfajták -#krausztronomia- könyvbemutató
Vendég: Krausz Gábor séf, szerző
Moderátor: Galán Angéla műsorvezető, újságíró
Helyszín: Női strand
17.00 – 18.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (B-útvonal)
Gyülekező: Víztorony
18.00 – 19.00 Herczku Ágnes és Nikola Parov Quartet koncert
Helyszín: Bagolyvár, Nagyszínpad
19.00 – 20.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (B-útvonal)
Gyülekező: Víztorony
19.00 – 20.00 Szigeti Quartet koncert
Helyszín: Vigadó, terasz
21.00 – 22.30 Ferenczi György és a Rackajam koncert
Helyszín: Bagolyvár, Nagyszínpad
22.00 – 24.00 Kézműves ital- és ételkóstoló
Helyszín: Nyári színpad előtere
23.00 – 24.00 Táncház a Duhaj bandával
Helyszín: Nyári színpad előtere

Harmadik nap, 2022. július 9. (szombat)

10.00 - 12.00 Elsősegély játékosan – gyerekeknek
Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület
10.00 – 11.00 Haspárti kérdések
Vendég: Agárdi József méhész, Balázs Piri Márta sajtkészítő, Csikós Árpád salátatermesztő, dr. Gyömbér Harangozó

Kinga táplálkozási tanácsadó, Kenyeres Emil sajtkészítő, Lengyel István csokoládé-készítő, Rekovics Ervin mangalica-tenyésztő, Truzsinszki Szabolcs szürkemarha-tenyésztő

Moderátor: Lackó Varjú Sára újságíró, szerkesztő

Helyszín: Női strand

11.00 – 12.00 Gondold meg és igyál

Vendég: Gorác Imre pálinkakészítő, Horkai Zsolt likőrkészítő, Serfőző Jenő bodzaszörpkészítő, Vass Zoltán borász,

Moderátor: Sánta Zoltán műsorvezető, Zvekán Péter műsorvezető, zenei szerkesztő

Helyszín: Női strand

13.00 – 14.00 Fűben-fában orvosság

Vendég: Mészáros Anikó természetes kozmetikum-készítő, Mihók Szilvia füvesasszony, Papp Komáromi Judit illóolaj-készítő, Rigó István egri füvesember

Moderátor: Bajcsy Zita újságíró

Helyszín: Női strand

14.00 – 15.00 Sportpillanatok

Vendég: Csizmár Zsolt labdarúgóedző, Nagy Csaba elnök, Active Kids, Sipraga Judit fitnessz- és pilates oktató

Moderátor: Máriás Endre újságíró, szerkesztő, Tóth Tibor újságíró, szerkesztő

Helyszín: Női strand

14.00 Kirakodóvásár – vajdasági kézműves alkotók és gasztro-kiállítók kínálatával

Helyszín: tóparti sétány

14.00 – 18.00 Déri Múzeum – Debreceni Irodalom Háza: REJTŐzködő irodalom – Rejtő Jenő időszaki kiállítás és múzeumpedagógiai nyomozás 8-99 éves korig

Helyszín: Öko-központ

15.00 – 16.30 Szabadka a filmvásznon – filmvetítés

Pacsirta (2021, r.: Paczolay Béla)

Helyszín: Öko-központ

15.00 – 16.00 CENTRUM ÉS PERIFÉRIA – közéleti panelbeszélgetések:

A víz szelleme

Vendég: Sugár György a szabadkai Vízművek és Csatornázási Kommunális Közvállalat igazgatója, Vinkó Tamás környezetkutató, Palics-Ludas Közvállalat

Moderátor: Bakos Viktor agrármérnök

Helyszín: Női strand

16.00 – 17.00 CENTRUM ÉS PERIFÉRIA – közéleti panelbeszélgetések:

Idegenforgalmi helyzetkép

Vendég: Branislav Miletić igazgató, Horwath LTD Srbija

Moderátor: Aleksandra Isakov, újságíró

Helyszín: Női strand

16.00 – 17.30 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére

A szerzői színház útjai I.

Vendég: Gemza Péter rendező, koreográfus, igazgató, Debreceni Csokonai Színház, Nagy József táncművész, koreográfus, rendező, Urbán András rendező, igazgató, Kosztolányi Dezső Színház
Moderátor: Jászay Tamás színikritikus, egyetemi adjunktus
Helyszín: Vigadó, konferenciaterem
16.00 – 18.00 Gyermekfoglalkozások (arcfestés, csillámtetkó, kézműves foglalkozások, játszósarok)
Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület
17.00 – 18.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (A-útvonal)
Gyülekező: Víztorony
17.00 – 18.00 A gyermeknevelés kihívásai – beszélgetés
Vendég: Hal Melinda klinikai szakpszichológus, MCC-Mindset Pszichológia Iskola, Uzsalyné Pécsi Rita PhD neveléskutató
Moderátor: Galán Angéla műsorvezető, újságíró
Helyszín: Női strand
17.00 – 18.00 Szabadka a filmvásznon – filmvetítés
A magyar Olympiász (2018, r.: Zámborszki Ákos)
Helyszín: Öko-központ
17.30 – 19.00 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére
A szerzői színház útjai II.
Vendégek: Béres Márta színművész, Kálló Béla színművész, rendező, Mezei Kinga színművész, rendező, Táborosi Margaréta rendező, koreográfus
Moderátor: Oláh Tamás teatrológus
Helyszín: Vigadó, konferenciaterem
18.00 Művésznegyed – vajdasági művészek akvarell tájkép-kiállítása.
A kiállítást megnyitja: Jovančić Miroslav festőművész
Helyszín: Vigadó, terasz
18.00 – 19.00 Eszter-lánc mesezenekar koncert
Helyszín: Bagolyvár, Nagyszínpad
19.00 – 20.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (A-útvonal)
Gyülekező: Víztorony
19.00 – 20.00 Görög Sisters Piano Duo koncert
Helyszín: Vigadó, terasz
21.00 – 22.30 Romano Drom koncert
Helyszín: Bagolyvár, Nagyszínpad
22.00 – 24.00 Kézműves ital- és ételkóstoló
Helyszín: Nyári Színpad előtere
23.00 – 24.00 Táncáz a Csalóka zenekarral és barátaival
Helyszín: Nyári Színpad előtere

Negyedik nap, 2022. július 10. (vasárnap)

10.00 - 12.00 Tűzoltó-bemutató gyerekeknek

Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület

10.00 – 11.00 Ízek, illatok, házi frissítők

Vendég: Fontányi Andor sörkészítő, Hajvert Ákos házi finomságok készítője, Méhes Béla borász

Moderátor: Homolya Horváth Ágnes, újságíró

Helyszín: Női strand

11.00 – 12.00 Mentes ételek

Vendég: Andrasity Marianna cukrász, Odri Melinda cukrász

Moderátor: Kállai Göblös Nikoletta újságíró

Helyszín: Női strand

13.00 – 14.00 A nyár és én

Vendég: Haskó Harmat Anita sminkes, Harmat Ildikó kozmetikus, Kőrösi Brindza Bernadetta ruhatervező

Moderátor: Gulyás Réka újságíró, Dér Dianna újságíró

Helyszín: Női strand

14.00 Nyereményeső – értékes nyeremények sorsolása

Moderátor: Brasnyó Zoltán műsorvezető, szerkesztő, Zvekán Péter műsorvezető, zenei szerkesztő

Helyszín: Női strand

14.00 Kirakodóvásár – vajdasági kézműves alkotók és gasztro-kiállítók kínálatával

Helyszín: Tóparti sétány

14.00 – 18.00 Déri Múzeum – Debreceni Irodalom háza: REJTŐzködő irodalom – Rejtő Jenő időszaki kiállítás és múzeumpedagógiai nyomozás 8-99 éves korig

Helyszín: Öko-központ

15.00 – 16.30 Szabadka a filmvásznon – filmvetítés

Pacsirta (2021, r.: Paczolay Béla)

Helyszín: Öko-központ

15.00 – 16.00 CENTRUM ÉS PERIFÉRIA – közéleti panelbeszélgetések

Mi vagyunk a filmvásznon I.

Vendég: Csortos Szabó Sándor producer, A magyar Olympiász

Moderátor: Fejős Csilla újságíró, Orosz Ildikó újságíró

Helyszín: Női strand

16.00 – 17.00 CENTRUM ÉS PERIFÉRIA – közéleti panelbeszélgetések

Mi vagyunk a filmvásznon II.

Vendég: Balázs István Balázs operatőr

Moderátor: Fejős Csilla újságíró, Orosz Ildikó újságíró

Helyszín: Női strand

16.00 – 18.00 Gyermekfoglalkozások (arcfestés, csillámtetkó, kézműves foglalkozások, játszósarok)

Helyszín: Béka tanya és a Palicsi Vitorlázóklub közötti füves terület

17.00 Kölnei Lívia: "Az igazat mondd, ne csak a valódit" – könyvbemutató

Vendég: Kölnei Lívia író, szerkesztő

Moderátor: Galán Angéla műsorvezető, újságíró

Helyszín: Női strand

17.00 – 18.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (B-útvonal)

Gyülekező: Víztorony

17.00 – 18.00 Szabadka a filmvásznon – filmvetítés

A magyar Olympiász (2018, r.: Zámborszki Ákos)

Helyszín: Öko-központ

17.00 Kézműves ital- és ételkóstoló

Helyszín: Nyári Színpad előtere

17.30 – 19.00 SZÍNHÁZI KEREKASZTAL – Garay Béla emlékére

A szerzői színház útjai III.

Vendégek: koreográfus Barta Dóra, táncművész, Góbi Rita koreográfus, táncművész, Velekei László koreográfus, igazgató, Győri Balett

Moderátor: Jászay Tamás színikritikus, egyetemi adjunktus

Helyszín: Vigadó, konferenciaterem

18.00 Művésznegyed – vajdasági művészek akvarell tájkép-kiállítása Helyszín: Vigadó, terasz

18.00 – 19.00 Iszkiri zenekar koncertje

Helyszín: Nyári színpad előtere

19.00 – 20.30 Palics az idegenvezető szemével – helytörténeti séta (B-útvonal)

Gyülekező: Víztorony

21.00 Kálmán és Lehár operettest

Felléptek:

Horti Lilla szoprán, Radoslava Vorgić szoprán, Boncsér Gergely tenor, Kiss Tivadar tenor, Kerényi Mariann zongora

Helyszín: Nyári Színpad

3.10. MOZDULJ! PETŐFI!

A Petőfi 200 emlékév vajdasági programsorozata

Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója 2023-ban lesz, mely alkalomból a VM4K átfogó, a kultúra minden szegmensére kiterjedő vajdasági programsorozatot szervez, amely 2023. január 1-én, éjfélkor kezdődik, ekkor indul a Petőfi nyomában című videósorozat, ezzel pedig szimbolikusan megkezdődik a vajdasági emlékév is. Annak ellenére, hogy a rendezvények mindegyike a következő évben fog megvalósulni, az előkészületek már 2022-ban megkezdődtek, amely a projekt kidolgozását, az előzetes szervezési, gyártási feladatokat jelenti, valamint a programsorozatban résztvevő együttműködő partnerekkel való kapcsolatfelvételt és egyeztetéseket – több, mint ötven partnerrel közösen valósul meg a Mozdulj! Petőfi!.

Értékeljük és fontosnak tartjuk a vajdasági magyar közösségben máig meglévő és erőteljes Petőfi-kultuszt, ami mozgásban tartotta és tartja, vagyis identitásának megtartására, erősítésére, újraértelmezésére, elmélyítésére készteti a vajdasági magyar képzőművészeket, színházi és irodalmi alkotókat, történészeket, művelődési egyesületekben ténykedőket, hagyományőrző és civil egyesületeket, iskolákat. Ez azt jelenti, hogy a költő bicentenáriuma kapcsán nem kell „kitalálnunk", hogy mit jelent a vajdasági magyar közösségben Petőfi. Ezt nem is tekintjük jó megközelítésnek, hiszen a létező, élő Petőfi-kultusz és a kortárs művészek Petőfi-értelmezése az, amire építenünk lehetséges a rendezvénysorozatot. Úgy véljük, hogy ez a megközelítés – amihez természetesen hozzádódnak az általunk elképzelt értelmezések, ötletek, programok –, összességében lesz alkalmas arra, hogy a teljes vajdasági magyar közösség, annak minden generációja és különböző művészeti ágakban tevékenykedő alkotói *mozduljanak*, hogy Petőfi neve egyben hívószó legyen és vajdasági magyar létezésünk megmutatkozása is, amit természetesen a nemzeti kulturális tér részeként is definiálunk, éppen ezért a programokba felkérünk és beszólítunk vajdasági származású, de Magyarországon élő alkotókat és magyarországi művészeket egyaránt, mert a csakis az együtt gondolkodás hozhat bennünket abba a helyzetbe, hogy képesek legyünk kellő nyitottsággal közelíteni jelenünk Petőfi-szellemiségéhez.

A vajdasági magyar szellemi és kulturális élet különböző, hivatásos és amatőr színtereit a kezdeményezőkészség, a rákérdezés, az egymást váltó generációk miatt az újraértelmezés természetes igénye jellemzi, emellett pedig a többséggel való kulturális párbeszéd igénye is, hiszen a vajdasági magyar közösség kulturális, szellemi élete önállóan, de nem elkülönülve létezik, a többségi kultúrával való kommunikációt egyaránt jellemzi. Ezt kívánjuk megmutatni és kiaknázni

a Petőfi 200 vajdasági rendezvénysorozat keretében a bicentenárium alkalmából készülő honlapfelületen is.

Természetesen Vajdaságban is kihívás Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából meghirdetett emlékévre programsorozatot készíteni, hiszen Petőfi kultusza folyamatos, erős, megkérdőjelezhetetlen. A gyerekektől a legidősebb nemzedékekig mindenki a magáénak érzi a költőt, vagy legalábbis erőteljes jellemzőit: a szabadságharcost, a szerelmest, a lázadót, a színészt, a konvenciók ellenségét, vagyis mindazokat a tulajdonságokat, amikkel felruházzák Petőfit, és amik felől, nem túlzás állítani, maga Petőfi rendelkezett, és amik mégis, az uralkodó ideológiának és irodalmi kánonnak megfelelően folyamatosan át- és áthelyezték őt a magyar irodalmi és kulturális életben, nem megkérdőjelezve fontosságát, de az uralkodó kánonhoz igazítva a Petőfi-jelenséget. A jugoszláviai magyar irodalmi és kulturális életben is az ideológiai megközelítés volt az uralkodó, amely – mivel relativizálni nem tudta a költő nemzeti jelentőségét, a forradalom és szabadságharc magyar jellegét, így a behelyettesítésre törekedett. Számos példát említhetnénk, de vegyük azt, ami talán egyszerre a legprimitívebb és mégis leginkább összetett, és aminek történetével csak a rendszerváltás után szembesülhetett a vajdasági magyar történetírás és emlékezet: a Petőfi-brigádra gondolunk.

A rendezvénysorozat társszervezői mindazok a vajdasági és magyarországi intézmények, szervezetek, egyesületek, alkotók, amelyek és akik a rendezvénysorozat programrészeit megvalósítják.

Mintegy ötezer magyar ajkú középiskolás megszólítása és bekapcsolása; körülbelül tizenkétezer hat és tíz év közötti magyar gyermek megszólítása és bekapcsolása; A Petőfi-iskolákba járó mintegy ezer magyar általános iskolás bekapcsolása; huszonhárom, Petőfi Sándor nevét viselő művelődési egyesület mintegy ezerháromszáz tagjának a bekapcsolása; hagyományápolók, művészi tevékenységgel foglalkozó civil egyesületek, százhetven művelődési egyesület tagságának bekapcsolása, összességében vajdasági szinten mintegy tíz-tizenötezer ember; hatvan helyszín, amelyek valami módon Petőfi Sándorhoz vagy az 1848—49-es forradalomhoz és szabadságharchoz kötődnek, annak emléket állító vajdasági település, helyszín meglátogatása és ott a helyiek bekapcsolásával videó forgatása. A helyszínek autóval való elérésének optimális útvonala 2461 km, amit a Google-térkép útvonaszámításai alapján állítottunk össze.

Vajdasági magyar amatőr színházi társulatok, irodalmárok, történészek, újságírók, vajdasági magyar elektronikus és nyomtatott sajtótermékek, könyvkiadó bekapcsolása – mellettük a

bicentenárium apropóján közös projekten keresztül együttműködés megvalósítása magyarországi és külhoni művészekkel; egyedülálló módon szerb nyelvű konferencia megtartása Petőfi szerb recepciójáról az újvidéki Matica Srpskával; az újragondolt Petőfi-versek az Előretolt Helyőrség által mintegy tizenötezer példányban kerül oda minden család asztalára; a verseskötet, a megzenésített versekkel a CD, a tanulmánykötetek, tárcakötet célközönsége mintegy ezer háztartás kiadványonként; Az Én olvasmányom – János vitéz ünnepi kiadását a lehető legtöbb általános iskoláshoz eljuttatjuk.

Az elkövetkező nemzedékek számára állított értéknek és példának tekintjük, hogy Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójára elkészített Petőfi Sándor mellszobrát a bicentenárium jegyében három helységben felállítjuk.

4. SAJTÓMEGJELENÉS

A 2022-es év folyamán a VM4K tevékenységei 679 alkalommal kerültek említésre a nyomtatott, illetve az online sajtó felületein. Ebből 312 a nyomtatott és 367 az online megjelenés, amely nyomon követte és hírt adott intézményünk sokrétű munkájáról, ami a rendezvényeket, foglalkozásokat, kiadványokat és más, nevünkhöz kapcsolódó tevékenységeket illeti.

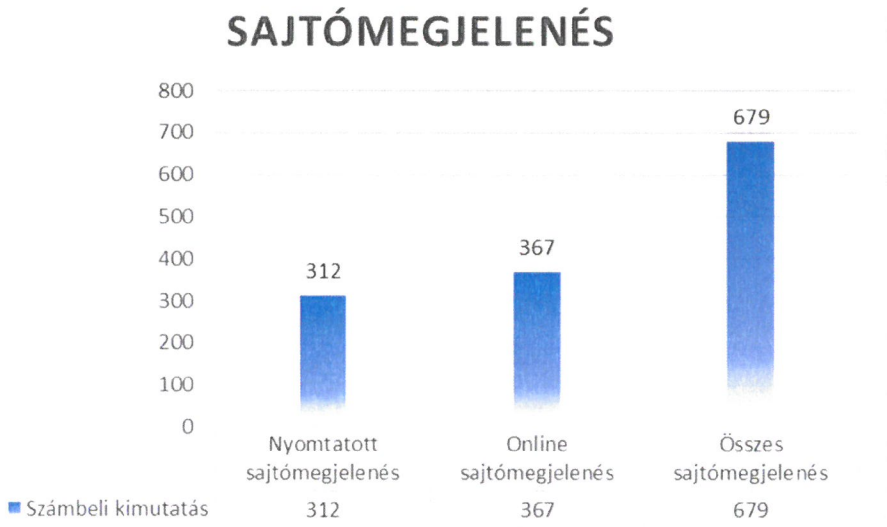

51. ábra:
A VM4K sajtóban történt említésének számbeli kimutatása

- Tippnet d.o.o.

A 2022-es év tanulságai és sikerei arra ösztönöznek bennünket, hogy közösségi pontként még inkább szerteágazó tevékenység-regiszterrel, új ötletekkel, egyedi és mindenki által elérhető programokkal és lehetőségekkel várjuk a közönséget.

Szabadka, 2023. március 13.

Fejsztámer Róbert,

a SZLA Igazgatóbizottságának elnöke